

Gemeente
Haarlem

Gebiedsopgaven Haarlem 2023-2026

Samen maken we de stad

Aan de slag voor een sociale, groene en leefbare stad

Voor u liggen de gebiedsopgaven 2023 – 2026 van de gemeente Haarlem. Deze gebiedsopgaven zijn voor de komende vier jaar gemaakt door de gemeente Haarlem samen met bewoners, ondernemers en de verschillende stakeholders in het gebied. Hierin staan per gebied de doelstellingen en prioriteiten geformuleerd om de beleidskeuzen die we als stad maken te relateren aan de opgaven die er in elk gebied liggen. Op basis van de gebiedsanalyse, het coalitieakkoord en overleg met bewoners en betrokken partijen zijn de ontwikkelingen, opgaven en kansen van een gebied vertaald naar prioriteiten en doelstellingen. We signaleren wat er speelt in een gebied en zorgen dat deze behoefte geagendeerd wordt in de belangrijkste opgave. We versterken initiatieven van partners uit de stad die aansluiten bij de opgaven in het gebied. Per jaar worden daar de gebiedsplannen aan toegevoegd waarin de prioriteiten en budgetten vertaald worden naar concrete activiteiten.

Schalkwijk	3
Zuid-West	12
Centrum	23
Oost	35
Noord	44
Waarderpolder	55

Gemeente
Haarlem

Gebiedsopgave Schalkwijk 2023-2026

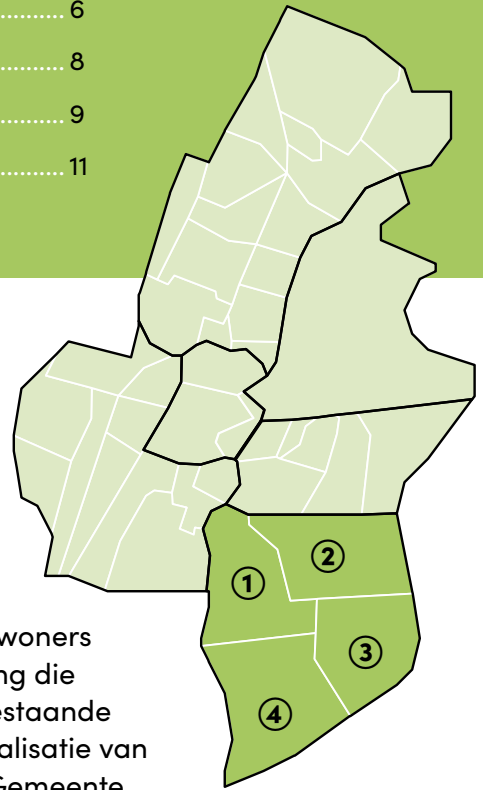
Samen maken we
Schalkwijk

7 februari 2023 | Gebiedsteam Schalkwijk

Inhoud

Gebiedsopgave Schalkwijk 2023 – 2026	4
Gebiedsbeschrijving	4
Prioriteit 1 Fijn wonen en verblijven.....	6
Prioriteit 2 Relaties met bewoners versterken.....	8
Prioriteit 3 Mentale en fysieke gezondheid versterken	9
Prioriteit 4 Opgroeien in Schalkwijk.....	11

Gebiedsopgave Schalkwijk 2023 – 2026

In Schalkwijk gebeurt het! Schalkwijk verdient op verschillende thema's aandacht. Het gebied onderscheidt zich onder meer doordat hier nog relatief veel ruimte is om met bewoners te bouwen aan een fijne en toekomstbestendige woonomgeving die aansluit bij de opgaven van de stad. Rondom de nieuwe en bestaande woningen wordt er de komende jaren hard gewerkt aan de realisatie van voorzieningen op sociaal, gezondheids- en cultureel gebied. Gemeente Haarlem werkt nauw samen met verschillende partijen om te zorgen dat de voorzieningen goed aansluiten bij de behoeftes van de bewoners in Schalkwijk.

Gebiedsbeschrijving

Bevolking

Schalkwijk telt ongeveer 35.000 inwoners en bestaat uit vier wijken: ① Europawijk $\hat{=}$ 10.000, ② Boerhaavewijk $\hat{=}$ 8.000, ③ Meerwijk $\hat{=}$ 8.800 en ④ Molenwijk $\hat{=}$ 8.000. Met 728 hectare beslaat Schalkwijk bijna een kwart van het oppervlak van Haarlem. De bebouwingsgraad, woning- en bevolkingsdichtheid zijn gemiddeld lager dan de rest van de stad. Het gebied kenmerkt zich door veel openbare ruimte en veel groen. Het is het groenste gebied van Haarlem!

De rijkdom aan culturen maakt Schalkwijk uniek in onze stad. Een groot deel van de inwoners heeft een niet-westerse migratieachtergrond (37,5% tegenover 16,5% stedelijk). In Boerhaavewijk en Meerwijk heeft bijna de helft van de inwoners een niet-westerse migratieachtergrond. Ook is Schalkwijk het gebied waar de meeste 65-plussers wonen. Eén op de vijf inwoners is 65 jaar of ouder. Het aandeel eenouderhuishoudens is redelijk hoog (10,0% tegenover 8,0% stedelijk): één op de tien huishoudens is een eenouderhuishouden.

Sociale aspecten

In Schalkwijk hebben veel inwoners moeite om zich staande te houden in de samenleving: in Meerwijk groeit bijvoorbeeld één op de vier kinderen op in armoede. Ten opzichte van de rest van Haarlem telt Schalkwijk bijna twee keer zo veel huishoudens met een laag inkomen. Dat kan ertoe leiden dat deze inwoners hun veerkracht kwijtraken omdat bestaanszekerheid niet vanzelfsprekend is. Schalkwijk kenmerkt zich door relatief veel gezinnen met multisociale problemen. Aan gemeente Haarlem de uitdaging om te werken aan veiligheid en veiligheidsbeleving, armoedebestrijding en gezondheid.

Woningen

In de jaren zestig is er in Schalkwijk begonnen met bouwen. Daarvóór bestond het gebied uit akkers. Driekwart van de woningen zijn van corporaties. In Schalkwijk zijn in vergelijking met de andere stadsdelen veel sociale huurwoningen en door de opzet van dit stadsdeel is er nog ruimte om te groeien. De komende jaren worden er in alle segmenten woningen gebouwd, in overeenstemming met de afspraken uit de beleidsnota 'Kaders en instrumenten sociale huur en middensegment'. We verwachten dat er de komende jaren circa 5.000 woningen gebouwd gaan worden. Bij nieuwe woningen horen nieuwe voorzieningen en ruimte voor werken. Boerhaavewijk krijgt een strook met nieuwe voorzieningen. In het winkelcentrum van Schalkwijk wordt de transformatie voortgezet en ontstaat er ruimte voor culturele broedplaatsen en een nieuwe bibliotheek die ook als ontmoetingsplaats kan dienen. Er komt een sportpark en er wordt bij het nieuwe openbaar-vervoerknoppunt Nieuw Zuid een nieuw multifunctioneel woon-werkgebied ontwikkeld.

Trots op Schalkwijk

Veel inwoners zijn geworteld in Schalkwijk en willen er niet meer weg. Ze zijn trots op Schalkwijk en hebben oog voor elkaar. Schalkwijk is divers en ook heel groen. Het Spaarne, de parken en de plassen bieden ruimte aan recreatie en vergroten het woonplezier.

Maar Schalkwijk kent toch veel uitdagingen. Met name in Meerwijk en Boerhaavewijk zijn fysieke en mentale gezondheid, sociale veiligheid en bestaanszekerheid belangrijke aandachtspunten. Voor de jonge Schalkwijkers komt daar bij kansongelijkheid en toegang tot voorzieningen voor hen die dit het hardst nodig hebben. De gemeente en maatschappelijk partners willen samen met de trotse en betrokken Schalkwijkers deze uitdagingen aangaan en de wijkbewoners waar nodig nóg beter bereiken. En kiezen voor ongelijke investeringen, voor gelijke kansen.

Samen maken we Schalkwijk

Er zijn veel bewoners en maatschappelijke organisaties actief in het gebied, die hun energie inzetten om Schalkwijk nog mooier en leefbaarder te maken, zoals met het wijkbudget Schalkwijk aan Zet en via bewonersgroepen. Wij versterken de initiatieven uit de wijken en proberen nieuwe en toekomstige bewoners daarbij te betrekken. Inwoners die nog niet actief zijn, maar dat wel willen worden, proberen we te bereiken en mee te laten denken over en werken aan hun leefomgeving.

Onze opgaven voor Schalkwijk voor de komende jaren zijn: het goede behouden, het gebied aanpassen aan veranderende omstandigheden, sociale aspecten zoals toekomstperspectief en mentale en fysieke gezondheid verbeteren, ondersteuning geven waar dat nodig is en vertrouwen geven aan de inwoners.

Prioriteit 1

Fijn wonen en verblijven

Schalkwijk is het gebied met de grootste bouwopgave in de stad. Deze groei van Schalkwijk vraagt extra inzet van gemeente, partners en bewoners om er samen voor te zorgen dat de identiteit van Schalkwijk behouden blijft en het voor zowel de 'oude' als de nieuwe bewoners een fijn gebied is om te wonen, te werken en te verblijven.

Doelstelling 1.1 | Een gevarieerd, toegankelijk woningaanbod

Schalkwijk bestaat voor meer dan de helft uit sociale huurwoningen. De komende jaren worden er woningen gebouwd in verschillende prijssegmenten en grootte, wat leidt tot meer diversiteit onder de inwoners. Zo komen bij het nieuwe ov-knooppunt veel woningen voor starters (jongeren, studenten) en komen er in het centrum van Schalkwijk woningen die onder meer geschikt zijn voor ouderen.

Doelstelling 1.2 | Schoon, heel en veilig

Een voorwaarde om fijn te kunnen wonen en te verblijven, is dat de openbare ruimte schoon, heel en veilig is. Voornamelijk het veiligheidsgevoel van bewoners in Schalkwijk scoort slecht. In Boerhaavewijk ervaart 21% sociale overlast, in Meerwijk is dat 27%. In Meerwijk is het aantal personen dat slachtoffer is van geweld en criminaliteit het hoogst. De meeste overlast ervaart men rondom het winkelcentrum, met name veroorzaakt door rondhangende jongeren.

Doelstelling 1.3 | Ouderen wonen langer zelfstandig en prettig in de wijk

We helpen ouderen, zodat zij langer zelfstandig kunnen wonen in de wijk. Door binnen de wijk te verhuizen, behouden zij hun netwerk en komen er woningen vrij voor de volgende generatie.

We stimuleren dat, bijvoorbeeld door afspraken te maken over de bouw van meer levensloopbestendige woningen en ervoor te zorgen dat de inrichting van de openbare ruimte en het activiteiten aanbod aansluit bij wat ouderen nodig hebben. Dit sluit aan bij de Stadsdeal ouderenhuisvesting Haarlem, die uitgaat van inclusieve wijken.

Doelstelling 1.4 | Energiezuinig en comfortabel wonen

‘Haarlem van het gas af’ is een prioriteit voor de gemeente. Schalkwijk wordt de eerste wijk met een collectief warmtenet. Dit is echter niet voor alle woningen geschikt. Die bewoners reiken we de komende tijd oplossingen aan om enerzijds hun woning te isoleren en anderzijds duurzame energie te kunnen gebruiken.

De hoge gasprijzen komen bij de inwoners van Schalkwijk hard aan, maar de kosten van de overgang naar duurzame energie kunnen ook hoog zijn. Volgens de analyses is de transitiebereidheid in Schalkwijk laag. De gemeente wil dat de energietransitie een sociale energietransitie is, waaraan ook inwoners met minder geld aan kunnen meedoen. We hopen zo het draagvlak en de acceptatie onder Schalkwijkers te bevorderen. Het is belangrijk dat we bewoners het vertrouwen geven dat hun wooncomfort minimaal gelijk blijft.

Doelstelling 1.5 | Met de bewoners voorzieningen realiseren voor ‘oude’ én nieuwe bewoners

Werken aan een prettige leefomgeving gebeurt in de openbare ruimte, de plek waar we elkaar ontmoeten en inspireren. Behoud van ruimte voor commerciële en maatschappelijke voorzieningen is ook van belang voor de stedelijke dynamiek, kwaliteit van leven en werkgelegenheid in Schalkwijk. Het is belangrijk dat we daar aandacht aan besteden. Waar mogelijk bundelen we voorzieningen en er komt een nieuw sportpark. Schalkwijk heeft veel ondernemende inwoners en er zijn veel lokale initiatieven. Het is dan ook wenselijk dat we ruimte houden waar deze talenten en initiatieven terecht kunnen.

Het is net zo belangrijk dat deze voorzieningen ertoe bijdragen dat zowel ‘oude’ als nieuwe bewoners zich thuis voelen. Daarom betrekken we zo veel mogelijk gebruikers en partners in de wijk bij het vormgeven en realiseren van deze voorzieningen.

Prioriteit 2

Relaties met bewoners versterken

Het vertrouwen in de overheid is laag in Schalkwijk en veel bewoners zijn lastig te bereiken. Er is weinig onderlinge verbondenheid en weinig betrokkenheid bij het schoon, veilig en leefbaar houden van de buurt. Om dit te verbeteren willen we ruimte blijven geven aan bruggenbouwers, en bewoners motiveren om iets voor hun eigen wijk te doen, om zo ook bewoners mee te krijgen voor wie dat minder vanzelfsprekend is.

Doelstelling 2.1 | Vertrouwen in en zichtbaarheid van de gemeente en haar partners in de wijk vergroten

In Schalkwijk wonen relatief veel bewoners die laaggeletterd zijn of een andere taal spreken. Deze bewoners weten minder goed hoe de gemeente en haar partners hen kunnen bijstaan bij de uitdagingen waar ze tegenaan lopen. We worden als gemeente zichtbaarder voor bewoners en gaan communiceren op een manier die aansluit bij de identiteit en leefwereld van Schalkwijkers. We doen dit met de bruggenbouwers in de wijk en bereiken zo mensen die de ondersteuning van de gemeente en haar partners het hardst nodig hebben.

Doelstelling 2 | Bewoners werken mee aan de opgaven voor de wijk

Schalkwijk kent veel actieve bewoners en organisaties. De gemeente blijft nieuwe initiatieven stimuleren, faciliteren en ondersteunen. Want actief bezig zijn in je wijk helpt om je thuis te voelen in je wijk en draagt bij aan bewustwording om mee te werken aan duurzame mobiliteit, veranderend klimaat en circulaire economie.

Prioriteit 3

Mentale en fysieke gezondheid versterken

De wijken Boerhaavewijk en Meerwijk scoren het slechtste van heel Haarlem op het thema gezondheid en kennen het hoogst aantal inwoners met overgewicht. Deze wijken scoren ook het slechtst op de thema's eenzaamheid, angst en depressie. De gemeente wil zowel de fysieke als de mentale gezondheid verbeteren, liefst preventief. Dit doen we met een brede aanpak: 'positieve gezondheid', die uitgaat van de kracht van mensen zelf. Dat helpt bewoners om met de uitdagingen in hun leven om te gaan en om zelf de regie over hun leven te houden. We hebben hierover in de afgelopen coalitieperiode een eerste preventieakkoord gesloten en zijn ermee gestart in Boerhaavewijk. We willen hier meer partners bij betrekken, zoals het ziekenhuis, maar ook minder voor de hand liggende partners. Ook willen we de thema's in het akkoord uitbreiden.

Doelstelling 3.1 | Een omgeving die uitnodigt om elkaar te ontmoeten, te bewegen

Buiten bewegen draagt bij aan de fysieke en mentale gezondheid van inwoners. Schalkwijk heeft relatief veel groen, maar veel Schalkwijkers ervaren de openbare ruimte als anoniem en onveilig. Het is ons doel om deze openbare ruimte zo in te richten dat bewoners die gaan gebruiken om elkaar te ontmoeten en er te spelen en te bewegen.

Doelstelling 3.2 | Meer kwetsbare bewoners krijgen de hulp die ze nodig hebben

Zorgen over bestaanszekerheid hebben veel effect op de kwaliteit van leven. Gevolgen zijn onder meer stress, een slechte gezondheid, een negatief zelfbeeld en een sociaal isolement. Ook kan het leiden tot mentale klachten. De bewoners – specifiek de jongeren met een lage sociaaleconomische status – vinden vaak lastig toegang tot de zorg. De gemeente zet zich in om de toegang tot gezondheidszorg en welzijn te vereenvoudigen, juist voor wie het echt nodig heeft.

Doelstelling 3.3 | Een levendig Schalkwijks cultuuraanbod

Kunst en cultuur hebben een positieve invloed op de gezondheid van mensen, variërend van minder medicijngebruik tot het opdoen van sociale contacten. Doel is het Schalkwijks cultuuraanbod te versterken om het welbevinden van Schalkwijkers te vergroten.

Prioriteit 4

Opgroeien in Schalkwijk

De jeugd heeft de toekomst. Maar in Schalkwijk groeien relatief veel jongeren (waaronder de jongere jeugd) op in een omgeving die onvoldoende ruimte biedt om hun talenten volledig te leren kennen en te ontwikkelen. Het gevolg hiervan kan zijn dat Schalkwijkse jongeren overlast veroorzaken en minder weerbaar zijn tegen criminele invloeden. Het is daarom belangrijk jongeren blijvend te ondersteunen.

Doelstelling 4.1 | Jongeren in Schalkwijk zijn zich bewust van hun kansen

We willen dat jongeren in Schalkwijk zich bewust zijn van hun kansen én dat ze de keuze maken om deze ten volle te benutten. De gemeente biedt perspectief aan de jongeren door samen met partners in de wijk onder meer te zorgen voor opleidingen, rolmodellen in te zetten, jongeren zich bewust maken van de keuzes die er zijn en ze te helpen sneller hun weg te vinden als zij of hun omgeving zich zorgen maken over hun (mentale) ontwikkeling.

Doelstelling 4.2 | Jongeren voelen zich verbonden met de wijk en bewoners

We bieden jongeren in Schalkwijk meer gelegenheid om hun passie te vinden en zich in te zetten voor activiteiten en plekken in de wijk die de leefbaarheid vergroten voor alle Schalkwijkers. En ze te helpen het thema burgerschap tot een basisvaardigheid te ontwikkelen. We zorgen samen met partners in de wijk dat er voldoende plekken zijn om te sporten, te spelen en elkaar te ontmoeten. Zo leren we jongeren eigenaarschap te tonen voor hun directe leefomgeving en bieden ze daarmee een alternatief voor rondhangen op straat.

Gemeente
Haarlem

Gebiedsopgave Zuid-West 2023-2026

Samen maken we
Zuid-West

7 februari 2023 | Gebiedsteam Zuid-West

Inhoud

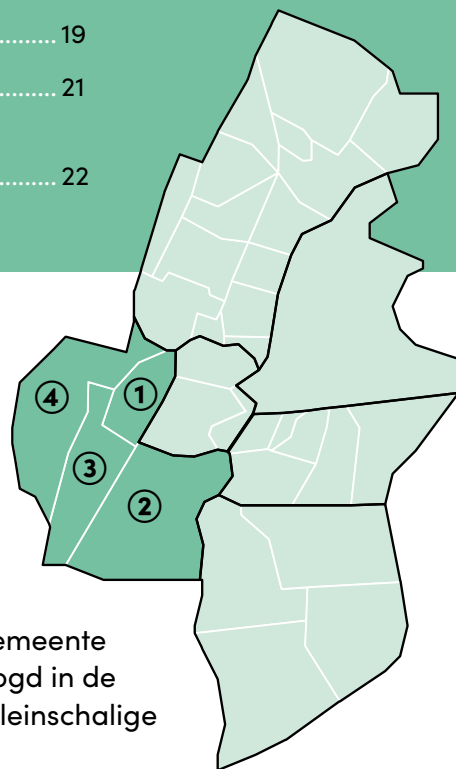
Gebiedsopgave Zuid-West 2023 – 2026	13
Gebiedsbeschrijving	13
Prioriteit 1 Sociaal sterk Zuid-West	15
Prioriteit 2 Ruimte voor groen en het veranderende klimaat	17
Prioriteit 3 Veilig en bereikbaar Zuid-West	19
Prioriteit 4 Bewoners aan zet	21
Prioriteit 5 Voorzieningen groeien mee met de ontwikkeling van nieuwe woonwijken	22

Gebiedsopgave Zuid-West 2023-2026

Haarlem Zuid-West is een populair gebied om te wonen en werken. Het is ook een gebied in ontwikkeling. Met de twee ontwikkelzones, Zuidwest en Zijlweg, worden er woningen en voorzieningen toegevoegd aan het gebied. De gemeente pakt de ontwikkelingen in deze zones integraal aan, zoals beoogd in de omgevingsvisie. Daarnaast zijn er in het gebied verschillende kleinschalige woningbouwprojecten.

Met deze ontwikkelingen spelen we in op de sterke behoefte aan betaalbare woningen, met name voor ouderen en starters. Andere belangrijke thema's zijn het klimaatadaptief en autoluw maken van het gebied.

Vanuit de ambities van de ontwikkelzones wordt ook in de toekomst gestreefd naar een goede mix van wonen en werken zodat het gebied ook in de economisch toekomst bestendig is.

Gebiedsbeschrijving

Bevolking

Het gebied Zuid-West telt ruim 35.679 inwoners en bestaat uit vier wijken: ① Zijlwegkwartier ♂ 8.288, ② Haarlemmerhoutkwartier ♂ 12.936, ③ Houtvaartkwartier ♂ 8.772 en ④ Duinwijk ♂ 5.683. De wijken zijn onderverdeeld in 23 buurten. Het is een gevarieerd gebied, van villa-wijken tot buurten met arbeiderswoningen. Zoals de rest van Haarlem is Zuid-West behoorlijk drukbevolkt. De bevolkingsdichtheid is 7.068 mensen per vierkante kilometer. Dat is hoger dan in grote steden zoals Amsterdam.

Sociaal sterk

De bewoners van Zuid-West zijn over het algemeen sociaal sterk. Velen zijn vermogend en hoogopgeleid. Er zijn weinig (bijstands)uitkeringen en de werkloosheid is laag. Toch zijn er tekenen van verborgen armoede en eenzaamheid, met name onder ouderen. Er wonen relatief

veel ouderen in Zuid-West, ze wonen steeds langer zelfstandig en beschikken niet altijd over een sterk sociaal netwerk.

Zuid-West is ook rijk aan jongeren; na Noord woont in Zuid-West de grootste groep jongeren. Op bepaalde plekken in Zuid-West ervaren bewoners veel overlast van jongeren, zoals in Leidsebuurt, Houtvaartkwartier en Rozenprieel. Er zijn weinig plekken waar jongeren kunnen samenkomen zonder overlast te veroorzaken. De meeste speelplekken die er zijn, zijn gericht op jongere kinderen. Tot slot laten cijfers van de GGD zien dat jongeren in toenemende mate last hebben van prestatiedruk, met een negatieve invloed op hun gezondheid en welzijn als gevolg.

Ruimte voor het klimaat

De afgelopen jaren zijn de bewoners en ondernemers in Zuid-West actief geworden in het klimaatadaptief maken en vergroenen van hun buurt. Ook duurzaam omgaan met energie is voor veel Zuid-Westers een belangrijk thema. Desondanks is te zien dat er nog meer mogelijk is op dat gebied. Het energieverbruik is namelijk hoog, gemiddeld het hoogst van heel Haarlem. Dit is te relateren aan veel verouderde huizen, zonder of met een laag energielabel door slechte isolatie.

Veilig en bereikbaar

De ruimte in het gebied is schaars en voetganger, fietser en (geparkeerde) auto beconcurreren elkaar. Er komen veel meldingen binnen over onoverzichtelijke verkeerssituaties, zoals rond Plaza West. In Zuid-West geven bewoners aan last te hebben van druk doorgaand verkeer, hardrijdende auto's en te weinig doorlopende fietspaden. Ook zien we een steeds diverser fietsverkeer, zoals bakfietsen, elektrische fietsen en fietsbezorgers. Dit leidt tot frustratie en een gevoel van onveiligheid onder bewoners. Helemaal rondom scholen, waarvan er in Zuid-West veel zijn: basisscholen, middelbaar en hoger onderwijs.

Samenleven

Er is een groot gevoel van samenhang in het gebied, burens maken graag een praatje en zijn actief in hun wijk. Wel zien we in de van oorsprong volkswijken meer tweedeling ontstaan tussen gevestigde bewoners en nieuwe, vaak hoogopgeleide bewoners. De sociale samenhang tussen de verschillende groepen blijft een aandachtspunt in wijken zoals Rozenprieel en Leidsebuurt.

Aandachtspunt voor ons is dat relatief weinig bewoners het sociaal wijkteam kennen.

Samen maken we Zuid-West

Zuid-West heeft veel initiatiefrijke inwoners die graag iets willen doen om hun eigen leefomgeving beter of mooier te maken. De gemeente stimuleert deze initiatieven uiteraard graag. De onderwerpen waar bewoners ideeën of plannen voor hebben zijn heel divers en omvatten vaak meerdere beleidsvelden, zoals toevoegen van groen, in kaart brengen van verkeersknelpunten, duurzaam deelvervoer en zelfs de energietransitie. De gemeente wil de kracht en de kwaliteiten van de bewoners benutten en onderzoekt wat bewoners zelf voor hun buurt kunnen en willen betekenen. Maar ook wat de gemeente voor hen kan betekenen en wat de plannen zijn voor de buurt. Op deze manier werken we aan sterkere en mooiere wijken en de samenwerking daarin. En aan een gebied dat ook in de toekomst leefbaar blijft.

Prioriteit 1

Sociaal sterk Zuid-West

Zuid-West staat bekend als welvarend stadsdeel. Het Rozenprieel is hierbinnen een atypische buurt waar veel sociale problematiek samenkomt. De wijkaanpak voor het Rozenprieel betreft renovatie van woningen, tegengaan van overlast en het weerbaarder maken van de wijk. Om deze stappen te borgen en uit te breiden, zetten we de wijkaanpak de komende jaren door.

In de rest van Zuid-West is het van belang dat bewoners het sociaal wijkteam beter weten te vinden. Ondanks de welvaart zijn er tekenen van verborgen sociale problematiek, zoals eenzaamheid en armoede. Daarnaast is de mentale gezondheid van jongeren een aandachtspunt.

Doelstelling 1.1 | Gezonde inwoners

Kinderen en jongeren kampen steeds vaker met prestatiedruk, wat grote invloed heeft op hun lichamelijke en geestelijke gezondheid. Door corona is dit onder een vergrootglas komen te liggen. Tegelijkertijd wordt het mentale welbevinden van ouderen in Zuid-West negatief beïnvloed door eenzaamheid. Door ontmoetingen voor ouderen te faciliteren en te stimuleren kunnen we dit tegengaan.

De gemeente wil zowel de fysieke als mentale gezondheid van Zuid-Westers verbeteren. Dit doen we met een brede aanpak 'positieve gezondheid', die uitgaat van de eigen kracht van mensen. Deze aanpak draagt ertoe bij dat bewoners kunnen omgaan met de fysieke en emotionele uitdagingen in het leven, en dat ze zoveel mogelijk zelf regie kunnen voeren over hun leven. We willen dit vraagstuk bij onze sociale partners agenderen en samen kijken naar de mogelijkheden om de mentale veerkracht van de inwoners te versterken in Zuid-West.

Doelstelling 1.2 | Ontmoetingsplekken voor de jeugd

Jongeren moeten veilig kunnen opgroeien, zowel thuis als op straat. Daar hebben jongeren plekken voor nodig waar ze kunnen hangen zonder overlast te veroorzaken voor anderen en waar ze veilig kunnen samenkomen en elkaar kunnen ontmoeten. Deze plekken zijn schaars in Zuid-West. Er is meer tijd, ruimte en maatwerk nodig in de bestaande wijkvoorzieningen en in de ondersteuning en zorg voor deze jongeren, met name in de buurten Rozenprieel, Hout, Remise en Leidsebuurt, waar op dit moment veel overlast ervaren wordt.

Ook is er in deze wijken gedragsverandering nodig. Met het Rozenprieel gaan we door met de Gedragen Plan aanpak, waarbij bewoners en professionals er samen aan werken de buurt veiliger en leefbaarder te maken en houden. We willen de samenwerking tussen bewoners en organisaties in Leidsebuurt, Hout en Remise structureel maken, om ook daar tot een gezamenlijk plan te komen om jongerenoverlast tegen te gaan.

Doelstelling 1.3 | Passend maatschappelijk werk

Het maatschappelijk werk en de ontmoetingsplekken moeten beter worden afgestemd op jongeren in de buurten het Rozenprieel, Hout, Remise en Leidsebuurt. Hierin willen we ook buiten de kaders van het reguliere jongerenwerk stappen en samen met de jongeren kijken naar wat ze graag zouden willen, met in het achterhoofd de voorbeelden van Triple Threat en Stichting Stad.

Prioriteit 2

Ruimte voor groen en het veranderende klimaat

In Haarlem is over het algemeen weinig groen: Haarlem is de meest versteende stad van Nederland. Zuid-West is daarin geen uitzondering, ondanks de Hout. In dichtbevolkte wijken als Rozenprieel en Leidsebuurt is veel openbare ruimte versteend. Hetzelfde geldt voor het Houtvaartkwartier, hier liggen nog veel kansen voor vergroening. We hebben hiertoe al een aantal initiatieven genomen, waaronder de Jan van Galenstraat en omgeving en het project Veldzicht.

Ook voor het klimaat en voor het verduurzamen van woningen ligt er een grote uitdaging. Gelukkig zien de bewoners ook graag verbetering en weten ze zich ook goed te verenigen om hier verandering in te brengen. Deze energie is de motor voor duurzaamheidsinitiatieven en die willen we graag stimuleren en ondersteunen.

Doelstelling 2.1 | Groener en klimaatadaptief Zuid-West

In Zuid-West zien de bewoners graag meer groen. En er zit veel energie bij bewoners om ook zelf hun leefomgeving groener te maken. Niet voor niks was het budget voor groeninitiatieven in Zuid-West als eerste op. Voorbeelden zijn tegelwipacties zoals Steenbreek, waarbij bewoners hun tegels voor de deur vervangen door groen. Of de vergroeningen in Van Oosten de Bruijnstraat, Kleine Houtweg, Leidseplein, Stephensonstraat en Bos en Vaartstraat. We kijken als gemeente ook naar vergroening van de openbare ruimte, maar willen de energie van de bewoners om Zuid-West nog groener te maken blijvend stimuleren. Vergroenen zorgt ook dat het gebied beter aangepast wordt aan het veranderende klimaat; het beperkt bijvoorbeeld hittestress.

Doelstelling 2.2 | Meer collectieve duurzame energie in Zuid-West

De bewoners van Zuid-West zijn actief betrokken bij de energietransitie en zetten zich in voor een duurzamere leefomgeving. De onzekerheid rondom de energieprijzen stimuleert bewoners extra hun energierekening omlaag te krijgen. Bewoners trekken hierin collectief op en verleiden en stimuleren daarmee elkaar om te verduurzamen. Het gebied kent hiervan een aantal goede voorbeelden: Groene Kroon in de Koninginnebuurt en Bosch en Vaart, Zonnewarmtenet Ramplaankwartier en Buurtcoöperatie Duurzaam Garenkokerskwartier. We willen in andere wijken in Zuid-West dergelijke initiatieven ook faciliteren, waarbij we graag het aanbod gebruiken van de bewoners van Groene Kroon om hun kennis en ervaring te delen.

Prioriteit 3

Veilig en bereikbaar Zuid-West

Het aantal bewoners in Zuid-West dat zich onveilig voelt op de weg, is de afgelopen jaren gestegen. Er zijn ook veel meldingen van onveilige verkeerssituaties, zoals op Wagenweg, Eerste Emmastraat, Leidsevaart en bij Plaza West. Daarnaast is het autobezit in Zuid-West hoog en is de ruimte op straat schaars. We hebben in Haarlem mobiliteitsbeleid vastgesteld, waarin we prioriteit geven aan duurzamer vervoer. Dit betekent vooral een transitie naar minder en anders reizen. Anders reizen is vooral met de fiets, het openbaar vervoer en te voet. In Zuid-West zal de transitie langzaam maar zeker vorm krijgen: in de actieagenda verkeersveiligheid – door de raad vastgesteld – staat wat we gaan doen.

Met de toevoeging van de woningen in de ontwikkelzone Zuidwest, wordt, met de maatregelen zoals opgenomen in het mobiliteitsplan, ingespeeld op de verkeersveiligheid.

Doelstelling 3.1 | Ruimte voor voetgangers en fietsen, minder auto's

De ruimte op straat is schaars. Er zijn veel (geparkeerde) auto's die ruimte innemen. De komende jaren voeren we betaald parkeren in in Zuid-West om, net als op andere plekken in Haarlem, parkeerproblemen aan te pakken. Daarmee maken we ook ruimte voor andere essentiële zaken, zoals veiligheid, groen en klimaatadaptatie.

De verschillen tussen fietsen is groter geworden, in snelheid (elektrisch, fatbikes) en in grootte (bakfietsen, maaltijdbezorgers). Dit zorgt voor onveilige situaties op het fietspad en op straat en dus hebben we meer ruimte nodig voor fietsverkeer.

De gemeente stimuleert dat Haarlemmers minder de (eigen) auto gebruiken en eerder kiezen voor alternatieve, duurzame vormen van mobiliteit. We willen zo de druk op de ruimte verkleinen en de veiligheid vergroten. Het mobiliteitsbeleid van de gemeente helpt daarbij.

Doelstelling 3.2 | Veilige verkeerssituatie rondom scholen

We krijgen vooral veel meldingen van onveilige situaties in het verkeer rondom scholen. In Zuid-West staan veel scholen: basis- en middelbare scholen, een hogeschool en een mbo, wat veel verkeersdruk met zich meebrengt. Samen met de scholen kijken we naar wat we kunnen doen aan de inrichting van het wegennet en hoe we scholieren beter kunnen leren deelnemen aan het verkeer.

Doelstelling 3.3 | Veilig en bereikbaar via bewonersinitiatieven

Bewoners van Zuid-West zijn erg betrokken op het gebied van mobiliteit en hebben ideeën over verbeteringen. Er zijn belangengroepen, maar bewoners richten zich ook rechtstreeks tot de gemeente over veiligheid en bereikbaarheid. Met het mobiliteitsbeleid beogen we de komende jaren op een aantal plekken in het gebied 30 km-zones en betaald parkeren in te voeren. Daar waar bewoners en gemeenten elkaar kunnen helpen, grijpen we deze kansen aan.

Prioriteit 4

Bewoners aan zet

Bewoners van Zuid-West zijn erg betrokken, zoals uit de prioriteiten hierboven al blijkt. Ze zijn initiatiefrijk en zetten zich in voor zaken die invloed hebben op hun persoonlijke leefomgeving. Bovendien weten ze zich goed te organiseren en brengen vaak hun kennis en ervaring mee in het initiatief. Bewoners weten de gemeente goed te vinden. We willen de initiatieven van bewoners om hun eigen buurt mooier of leuker te maken, blijvend stimuleren.

Doelstelling 4.1 | Bewonersinitiatieven koppelen aan maatschappelijke thema's

Er is veel kennis en ervaring in Zuid-West over actuele thema's en ambities. De bewoners delen die graag met andere bewoners en partijen in Haarlem. Dit willen we faciliteren en stimuleren. Voorbeelden zijn Haarlem Klem (mobiliteit), Groene Kroon (duurzaamheid) en de beeldengalerij langs de Dreef (cultuur). Wanneer initiatieven van bewoners in lijn zijn met de ambities van de gemeente, kunnen ze van grote meerwaarde zijn voor de ambtelijke doelstellingen en voor maatschappelijke thema's zoals duurzaamheid, vergroening en welzijn.

Doelstelling 4.2 | Inclusieve buurten waar verschillende groepen in harmonie samenleven

Zuid-West is een populaire plek om te wonen en er komen steeds meer mensen wonen. In wijken zoals Rozenprieel komen ook meer groepen mensen wonen met een significant verschil in opleiding en inkomen ten opzichte van bewoners die er al langer wonen. Hetzelfde gaat gelden voor de buurten rondom de ontwikkelzones Zuidwest en Zijlweg, met de vereiste 50% aan sociale huurwoningen. Dit heeft impact op de sociale cohesie in de wijk, waarin elkaar tolereren en accepteren onder druk komt staan. Door ontmoetingen en allerlei soorten activiteiten te organiseren die verschillende groepen aanspreken, blijven buurtbewoners met elkaar in contact.

Ook de gemeente blijft graag in contact met bewoners en wil hen goed betrekken bij de plannen en opgaves die zij heeft. Een voorbeeld van zo'n ontmoetingsplek is de Stookkamer, in de ontwikkelzone Zuidwest. De Stookkamer is een tijdelijke ontmoetingsruimte voor bewoners, die gestart is door de gemeente en de grote projectontwikkelaars in de ontwikkelzone. Binnen de ontwikkelzone wordt ruimte gecreëerd voor de bestemming van zo'n plek in het gebied. Daarnaast blijft het Badhuis in Leidsebuurt een mooi voorbeeld voor de andere wijken in het gebied, waar bewoners elkaar goed weten te vinden.

Prioriteit 5

Voorzieningen groeien mee met de ontwikkeling van nieuwe woonwijken

Zuid-West is volop in ontwikkeling. We breiden het woningaanbod in Zuid-West uit en maken het gevarieerder, met meer sociale huurwoningen en meer woningen voor ondermeer starters en ouderen. Daar hoort uitbreiding van het voorzieningenaanbod bij. Denk aan gezondheidscentra, ontmoetingsplekken, educatieve en culturele ruimtes en sportfaciliteiten.

In de twee ontwikkelzones Zuidwest en Zijlweg worden de komende jaren veel woningen gebouwd. Dit heeft grote impact op de huidige bewoners en de omliggende buurten. Voorzieningen en werkgelegenheid moeten meegroeien met de ontwikkeling in de wijken voor zowel de 'oude' als 'nieuwe' bewoners.

Doelstelling 5.1 | Voldoende woningen en woonzorgaanbod voor ouderen

De vele ouderen in Zuid-West hebben behoefte aan toekomstbestendige woningen, waardoor ze langer zelfstandig thuis kunnen wonen. Hier is ook extramurale woonruimte voor nodig, inclusief de daarbij horende voorzieningen. Zo willen we graag oudere bewoners in het Houtvaartkwartier verleiden te verhuizen naar een kleinere, toekomstbestendige woning. We vinden het belangrijk dat ouderen in hun eigen buurt kunnen blijven wonen en daarom bouwen we ook kleinere, toekomstbestendige woningen.

Doelstelling 5.2 | Voldoende voorzieningen in de buurt

Voor ouderen en inwoners die minder mobiel zijn, is het belangrijk om voorzieningen in de buurt te hebben. Dit vergroot de zelfredzaamheid. Hierbij streven we net als in de omgevingsvisie naar een 'tienminutensamenleving'. Dit houdt in dat voorzieningen zoals een supermarkt, onderwijs, zorg of bibliotheek in maximaal tien minuten lopend, op de fiets of met het openbaar vervoer te bereiken zijn. We moeten er dus voor zorgen dat die voorzieningen in elke buurt vlakbij zijn. Dat verhoogt de kwaliteit van leven en daarmee de kwaliteit van leven in een wijk.

Doelstelling 5.3 | Voorzieningen zijn multifunctioneel

Omdat er simpelweg niet altijd plek is voor de bouw van een nieuwe sportlocatie of nieuw buurthuis in de wijk, kijken we ook naar bestaand vastgoed. Zo kan de gymzaal van een school in de avonden goed gebruikt worden door bewonersbijeenkomsten. Als voorbeeld zijn er in Zuid-West twee kerken aangemeld voor project Buurtbakens. Deze kerken willen hun vastgoed beschikbaar stellen voor de buurt en combineren met andere maatschappelijke functies, ook niet religie-gerelateerd.

Ook sportaccommodaties en hun clubgebouwen kunnen we efficiënter gebruiken, omdat er in vrijwel elke sport een periode is waarin de competitie stilligt. Dat biedt mogelijkheden om andere activiteiten te organiseren. De gemeente kan zo sturen op het vergroten van passend sport- en beweegaanbod. Dat biedt mogelijkheden om andere activiteiten te organiseren en zo de sportaccommodatie zo functioneel mogelijk te gebruiken. Bovendien is het zinnvoller om een veelgebruikt gebouw of terrein zo nodig te moderniseren en verduurzamen dan een accommodatie die niet dagelijks gebruikt wordt.

Gemeente
Haarlem

Gebiedsopgave Centrum 2023-2026

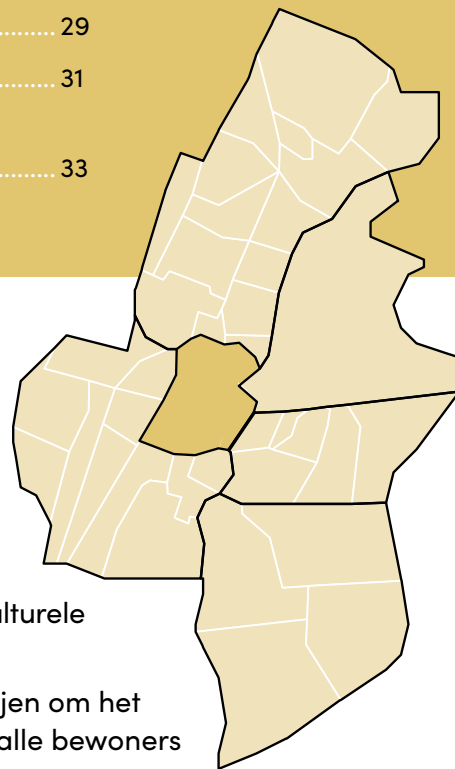
Samen maken we
het Centrum

7 februari 2023 | Gebiedsteam Centrum

Inhoud

Gebiedsopgave Centrum 2023 – 2026	24
Gebiedsbeschrijving	24
Prioriteit 1 Dynamisch centrum van Zuid-Kennemerland	27
Prioriteit 2 Ruimte voor groen en duurzaamheid	29
Prioriteit 3 Ruimte voor voetgangers, fietsers en openbaar vervoer	31
Prioriteit 4 Elkaar ontmoeten stimuleren en oog hebben voor leefbaarheid	33

Gebiedsopgave Centrum 2023-2026

Haarlem Centrum is een zeer aantrekkelijke plek om te bezoeken, bezichtigen, overnachten en om er te winkelen. De binnenstad heeft veel monumenten, bijzondere winkels en culturele voorzieningen.

Gemeente Haarlem werkt nauw samen met verschillende partijen om het centrum vitaal, sociaal, leefbaar en duurzaam te houden voor alle bewoners en bezoekers.

Gebiedsbeschrijving

Aantrekkelijke binnenstad

Het Haarlemse centrum is het dynamische centrum van Haarlem én de regio Zuid-Kennemerland. Binnen de historische, monumentale kern bevinden zich de grote culturele trekkers, het unieke winkelgebied met regionale en toeristische aantrekkingskracht, een rijk horeca-aanbod en er worden stedelijke evenementen en activiteiten georganiseerd. Het centrum is een compact gebied waar gewoond en gewerkt wordt. De binnenstad staat er in vergelijking met andere binnensteden goed voor, onder meer omdat we in Haarlem relatief weinig leegstand kennen en de bezoekersaantallen weer stijgen na de zware coronaperiode. Wel zijn verschillende trends in die periode versneld, zoals online winkelen, winkelbezoek dichterbij huis en vaker thuiswerken. Ondernemers zijn nog herstellende van de coronaperiode, hebben schulden opgebouwd en worden nu geconfronteerd met inflatie, hoge energieprijzen, personeelstekorten en verminderd consumentenvertrouwen.

Sinds 2015 loopt het aantal winkels terug. De krimp vindt vrijwel volledig plaats in de mode- en schoenenbranche en in mindere mate in vrijetijdswinkels. Hierdoor komen panden vrij die gebruikt kunnen worden voor andere doeleinden. Tegelijk levert dat een risico op van verschuiving naar laagwaardige toeristische concepten of bedrijven die werken met flietsbezorgers. Door de processen rondom vergunningverlening komen projecten, zoals wonen of werken boven winkels, renovatie van historische gevels en herontwikkeling van incourant vastgoed nu nog onvoldoende van de grond.

Bezoekers uit Haarlem en de directe regio vinden de Haarlemse binnenstad onderscheidend door de kwaliteit van het winkelaanbod en de sfeer en uitstraling. De hoofdredenen voor een bezoek aan het centrum zijn een dagje winkelen (54%), horeca (20%), de weekmarkt (13%) en kunst en cultuur (13%). Bezoekers combineren activiteiten bovendien in hoge mate. Een derde van alle winkelbestedingen wordt gedaan door bezoekers van buiten Haarlem. Het is in het weekend en tijdens vakanties en feestdagen druk in de binnenstad, met name op en rond de Grote Markt.

Inwoners en regionale bezoekers beoordelen de binnenstad met een ruime 8. Men is het meest positief over de horeca en de fietsbereikbaarheid. Bijna de helft van alle bezoekers komt per fiets naar de binnenstad. Consumenten zijn het minst positief over de faciliteiten in de binnenstad, zoals activiteiten voor kinderen (zoals waterfonteintjes, speeltoestellen, vermaak), openbare toiletten en bankjes in de winkelstraten. Ook vinden consumenten dat er te weinig groen is in de binnenstad, en de parkeergelegenheid en autobereikbaarheid zijn voor verbetering vatbaar. Bezoekers uit de rest van Nederland komen vooral naar Haarlem voor winkelen, horeca, cultuur en wandelen door de stad en hebben een positief beeld van Haarlem, vooral als sfeervolle winkel- en cultuurstad.

Wonen in de binnenstad

Er wonen bijna 15.000 mensen in het centrum, waarvan relatief veel inwoners met een westerse migratieachtergrond. Het centrum is het minst vergrijsde stadsdeel en heeft een kleiner aandeel kinderen tot 12 jaar en jongeren tussen 13 en 17 jaar. Het centrum is over het algemeen een stabiel welvarend gebied. Inwoners zijn zeer tevreden met hun buurt, voelen zich gezond en zetten zich meer dan gemiddeld maatschappelijk in. Het percentage werkzoekenden, het aandeel bijstandsgerechtigden en het aantal huishoudens met een laag inkomen ligt op een vergelijkbaar niveau als in heel Haarlem. Het centrum kent wel het hoogste aantal alleenstaanden (57%).

Het centrum telt relatief veel beneden- en bovenwoningen en kleine eengezinswoningen. Er zijn veel particuliere huurwoningen en betrekkelijk weinig corporatiewoningen. Deze samenstelling in combinatie met de grote hoeveelheid monumenten en de status van beschermd stadsgezicht maakt de energietransitie in het centrum uitdagend. Er zijn relatief weinig woningen met een energielabel van de zuinigste categorie en ook zijn er weinig woningen met zonnepanelen. Het risico bestaat dat door de hoge energiekosten meer huishoudens financieel in de knel gaan komen.

Huizenprijzen stijgen sterk. Woningen in de binnenstad en omliggende wijken worden aangekocht om daarna te verhuren voor hoge prijzen. Bovendien worden betaalbare woningen opgekocht, opgeknapt en daarna opnieuw verkocht (ook voor hoge prijzen). Veel bewoners kunnen hierdoor geen betaalbaar ander huis vinden. Ook heeft dit als effect dat de diversiteit van inwoners in de binnenstad onder druk staat. Sinds begin 2022 kent Haarlem om deze redenen een opkoopbescherming van betaalbare huizen.

Er ligt een grote woningbouwopgave voor heel Haarlem, deels te realiseren door binnenstedelijke verdichting in een combinatie van wonen, werken en recreëren. De realisatie van wonen in het centrum is mogelijk door bestaand vastgoed te hergebruiken, wonen boven winkels te stimuleren, panden volledig te slopen en er nieuwbouw te plegen of door lege plekken te bebouwen. Het is wenselijk in het horecagebied terughoudend te zijn nieuwe woningen te creëren, gelet op de balans tussen 'rust, reuring en rumoer'. Voor de woon-werkgebieden is de opgave de leefbaarheid en betaalbaarheid te waarborgen.

Op veel adressen in de binnenstad zijn er, ondanks de hotelaanvraagpauze, planologische mogelijkheden voor hotels en kort verblijf. Er worden dan ook geregeld kleinschalige nieuwe hotels geopend. Dit gaat ten koste van woningen. Veel hotels te midden van woonbebouwing leidt tot overlast en zet de leefbaarheid onder druk. De interactie met de omgeving is beperkt en de plint (de ruimte vóór de benedengevel) is onvoldoende levendig. Daarom willen we deze ontwikkeling een halt toe roepen.

Samen maken we het centrum

De gemeente staat de komende jaren voor uitdagingen op het vlak van klimaatadaptie, hittestress, verduurzaming, biodiversiteit en de mobiliteitstransitie, waarbij de rol van de auto afneemt en die van lopen, fietsen en openbaar vervoer toenemen. Doel is een toekomstbestendige, duurzame en vitale binnenstad, waarbij gemeente, partners en bewoners samenwerken om van de binnenstad een zo aangenaam mogelijke omgeving te maken en de schaarse ruimte zo goed mogelijk te benutten.

Het organiserend vermogen van de binnenstadbewoners is groot, daardoor kunnen zij vaak zelf een bijdrage leveren aan de opgaven van de stad. Waar mogelijk werken we met deze bewoners samen, koppelen we hen aan bestaande netwerken en geven we ze informatie en subsidies. We ondersteunen initiatieven van bewoners om zo de lokale democratie te versterken.

Prioriteit 1

Dynamisch centrum van Zuid-Kennemerland

De ambitie is om de binnenstad levendig en aantrekkelijk te houden als plek waar het prettig wonen, werken en verblijven is en waar ontmoetingen plaatsvinden. Voor een vitale binnenstad is een brede mix aan voorzieningen nodig zoals cultuur, horeca, detailhandel, dienstverlening, werken en wonen. De ruimte in de binnenstad is beperkt en vraagt om een goede afweging in functies en gebruik. Hiervoor is het noodzakelijk alert te blijven, te anticiperen op ontwikkelingen, overlast te beperken, bij te sturen met beleid en te investeren.

Doelstelling 1.1 | Een aantrekkelijk en vitaal centrumgebied creëren

In de Haarlemse binnenstad wordt al lang en goed samengewerkt met de verschillende stakeholders binnen de Centrum Management Groep (CMG). De ambities van het platform zijn met hulp van het adviesrapport Vitaliteit Binnenstad verwoord in het Convenant Binnenstad. Het 5^e Convenant Binnenstad loopt van 2023–2027.

De Bedrijven InvesteringsZone (BIZ) Binnenstad Haarlem is een belangrijke financier van het centrummanagement en van diverse ondernemersactiviteiten. Ruim 1.100 ondernemers in de binnenstad werken samen in deze BIZ. In 2023 meten we of er voldoende draagvlak is om de BIZ per 1 januari 2024 te verlengen en eventueel uit te breiden met vastgoedeigenaren. In 2023 start ook de subsidieregeling voor herstel van historische winkelpuien.

Doelstelling 1.2 | Het centrum als ideale werklocatie

De komende jaren worden het stationsgebied, de voormalige V&D en de Gonnetbuurt herontwikkeld. Met deze herontwikkelingen willen we de werkgelegenheid en de vestiging van bedrijven stimuleren.

We kunnen verdiepingen boven winkels beter benutten voor bewoning. Als onderdeel van de leegstandsverordening houden we langdurige leegstand bij via een meldingsplicht. Hierbij zoeken we de samenwerking met pandeigenaren. Doel is een goede functiemix om de kwaliteit van het winkelaanbod hoog te houden en levendige plinten te behouden. We werken daarnaast aan de kwaliteit van de horeca, onder meer door uitbreiding van terrassen, een proef met vrije openingstijden voor de horeca en vermindering van kort verblijf. De balans tussen wonen, werken en recreëren moet voor alle binnenstadspartijen aanvaardbaar blijven. We wegen altijd de leefbaarheid mee bij beslissingen over nieuwe concepten.

Doelstelling 1.3 | Optimaal gebruik van de schaarse ruimte in de stad

De ruimte in de binnenstad is schaars. Bij de transformatieopgaven in het stationsgebied, het voormalige V&D-pand en de Gonnetbuurt wordt de schaarse ruimte optimaal benut. We onderzoeken of we meer publiekstrekkingen kunnen creëren, zoals tuinen, kerken en andere gebouwen openstellen en (water)speelplekken aanleggen om zo bezoekers te spreiden. Te denken valt onder meer aan de Nieuwe Groenmarkt, de Egelantier en het museumkwartier, en aan de oostkant de Koepel. Ook is dubbel ruimtegebruik een optie en we kijken ook of historisch erfgoed vaker incidenteel opengesteld kan worden of structureler door voorzieningen aan te leggen.

Doelstelling 1.4 | De nachtcultuur stimuleren

Het centrum van Haarlem is een plek waar mensen elkaar willen ontmoeten, ook in de nachtelijke uurtjes. Om nieuwe energie te geven aan de nacht is het Programma Nachtcultuur opgezet. Onderdeel hiervan maken onder meer uit: een visie op de nacht, de pilot vrije openingstijden, pop-upbeleid en het stimuleren van initiatieven in de nacht. De nachtcultuur vindt niet alleen plaats in het centrum maar past juist ook bij de (rafel)randjes van de stad. Dit programma kan er dus ook aan bijdragen dat het centrum (deels) wordt ontlast.

Prioriteit 2

Ruimte voor groen en duurzaamheid

Het gebruik van de binnenstad verandert. Bezoekers komen niet alleen naar de binnenstad om te kopen, maar ook om er te verblijven, elkaar te ontmoeten en rond te struinen (van plaats om te kopen naar plaats om te lopen). Tegelijkertijd zijn er uitdagingen op het vlak van klimaatadaptie, hittestress, verduurzaming en biodiversiteit. Deze opgaven komen samen in het creëren van meer groen en water in de openbare ruimte en het stimuleren van verduurzaming. Deze ontwikkelingen leiden tot een hogere verblijfskwaliteit in de binnenstad, zowel voor bezoekers als bewoners. De historische omgeving en het erfgoed bieden aanknopingspunten of inspiratie voor aanpassingen in de openbare ruimte.

Doelstelling 2.1 | Meer groen in de binnenstad realiseren met bewoners en ondernemers

De gemeente sluit graag aan bij de vele bewonersinitiatieven die gericht zijn op vergroening van de eigen buurt, waar mogelijk ook met eigenaarschap vanuit de buurt. Bij de Nieuwe Groenmarkt nemen we mogelijkheden voor waterspeelplekken en vergroening via samenwerking met de buurt mee in de planvorming. Op de Grote Markt zien we kansen voor vergroening en bijvoorbeeld bankjes. Dat geldt ook voor de binnenplaatsen van de bibliotheek en Stem in de Stad. Daarnaast biedt uitbreiding van het autoluwe gebied mogelijkheden voor horizontale én verticale vergroening. Zo willen we meer groen rondom bedrijfspanden, zoals gevelgroen, groene terrasafscheidingsen en groene daken.

Doelstelling 2.2 | Klimaatbestendige gebiedsontwikkeling en klimaatadaptief openbaar groen

Voor het stationsgebied is de ambitie 'Duurzaam op elk vlak'. We vergroenen het stationsgebied, net als gevels en daken in het centrum. De Gonnetbuurt krijgt voorzieningen om hittestress, wateroverlast en droogte te helpen voorkomen. Daarnaast worden de prachtige openbare Egelantiertuin en de Wijngaardtuin klimaatadaptief heringericht. Deze plekken spelen een belangrijke rol bij het tegengaan van hittestress. Ook willen we de daken van gemeentelijk vastgoed vergroenen en kijken naar mogelijkheden voor vergroening van en zonnepanelen op het dak van de bibliotheek.

Doelstelling 2.3 | (Gemeentelijke) gebouwen verduurzamen

Verduurzaming van de gebouwde omgeving is een uitdaging door de combinatie van monumentale panden, beschermd stadsgezicht, archeologische waarde in de grond en veel particulier eigendom. Daardoor kunnen we vooralsnog geen collectieve warmtetechniek toepassen in het centrum. We zullen moeten zoeken naar maatwerkoplossingen, zoals gebouwen isoleren en een hybride warmtepomp of zonnepanelen plaatsen. De gemeente biedt voorlichting aan. In het Convenant Binnenstad staan verschillende afspraken om het energieverbruik van ondernemers flink te verlagen. Dankzij het beleid 'Zonne-energie in beschermd stadsgezicht' is meer ruimte gekomen om zonnepanelen te plaatsen met behoud van de kwaliteit van het historische stadsbeeld.

Doelstelling 2.4 | Duurzamer afval scheiden en transport, elektrisch laden en deelauto's

We dringen gemotoriseerd verkeer in de binnenstad verder terug. Lopend, met de fiets en met het openbaar vervoer worden er de belangrijkste mobiliteitsvormen. We stimuleren het gebruik van (elektrische) deelauto's en andere schone vormen van vervoer, onder meer door meer laadpalen in de stad te plaatsen. We pakken distributie slimmer, collectiever en CO₂-neutraler aan, met als doel nul-uitstoot in 2026. Het is onze ambitie om in 2040 een circulaire stad te zijn, onder meer door korte ketens te stimuleren, voedselverspilling tegen te gaan, afval gescheiden in te zamelen gericht op hergebruik, minder verpakkingsmateriaal te gebruiken, eerlijke prijzen en (gezamenlijke) lokale circulaire inkoop.

Prioriteit 3

Ruimte voor voetgangers, fietsers en openbaar vervoer

Om de groei van de stad aan te kunnen, hebben we gekozen voor een mobiliteitstransitie, waarbij de rol van de auto afneemt en die van lopen, fietsen en openbaar vervoer toenemen. Uitgangspunt voor de binnenstad is dat die voor elke bezoeker met elk vervoermiddel bereikbaar moet zijn. Wel is er een verschil tot hoever men de binnenstad in mag komen. Voor het centrum vormt deze mobiliteitstransitie de basis voor andere ontwikkelingen. Bovendien draagt de transitie bij aan een gezonde leefomgeving die uitnodigt tot bewegen.

Doelstelling 3.1 | Het autoluwe gebied uitbreiden en de verkeersveiligheid vergroten

Prioriteit geven aan fietser en voetganger vergroot de verkeersveiligheid. Er komt dan ook een uitvoeringsplan voor de uitbreiding van het autoluwe gebied. Het plan wil stimuleren dat bewoners en bezoekers hun auto's parkeren aan de randen van de binnenstad in parkeergarages, dat er betere bewegwijzering en promotie komt van parkeergarages (met mogelijk een extra parkeergarage aan de oostzijde van de stad), dat parkeren voor bezoekers duurder wordt en dat er betere afzet- en parkeerplaatsen komen voor touringcars. In het plan komen ook voorstellen om stilstaande auto's en andere obstakels op fietspad en stoep tegen te gaan en de geleidelijnen te verbeteren, zodat ook mindervaliden zich veilig en ongehinderd kunnen voortbewegen. Bij de herinrichting van wegen is er aandacht voor ruimte voor voetganger en fietser.

Doelstelling 3.2 | Het centrum beter bereikbaar maken voor voetganger, fietser en ov

De ambitie is dat Haarlemmers belangrijke dagelijkse voorzieningen binnen tien minuten te voet, op de fiets of via het openbaar vervoer kunnen bereiken. Op verschillende plekken in en rondom het centrum komen overstappunten zoals parkeergarages, fietsenstallingen en (h)ov-haltes waar de stedelijke reiziger een centrumbezoeker te voet wordt. Ook is er aandacht voor looproutes naar (h)ov-haltes. Het nieuwe ov-knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid bij de Europaweg/Schipholweg biedt nieuwe kansen voor de autoluwere binnenstad.

Onderdeel van het fietsbeleid is een fietsring óm het centrum, als alternatief voor doorgaand (snel) fietsverkeer. In het voormalige V&D-pand en het Provinciehuis aan het Houtplein komen extra fietsstallingen. Samen met betere bewegwijzering en promotie en beleid voor kortparkeerders, dringen we het aantal (verkeerd) geparkeerde fietsen in de openbare ruimte terug. We onderzoeken de mogelijkheden voor extra voorzieningen, zoals (invaliden)toiletten, pakke-automaten en fietsreparatie. Dat laatste bijvoorbeeld als dagbesteding in samenwerking met Stem in de Stad.

Doelstelling 3.3 | Stationsgebied herontwikkelen tot aantrekkelijke entree en toekomstbestendig ov-knooppunt

Er ligt een integrale toekomstvisie 2020-2040 voor het stationsgebied Haarlem, waarin opgaven voor mobiliteit, economie, woningbouw, duurzaamheid én openbare ruimte samenkomen. Met als missie: het stationsgebied wordt een gebied waar de Haarlemmer trots op is. In het toekomstige stationsgebied komen drie kwaliteiten samen: aantrekkelijk openbaar vervoer, een mooie openbare ruimte en uitnodigende functies, zodat het een levendige en prettige plek wordt voor iedereen, zowel overdag als 's avonds. Vervoersdynamiek en stedelijke ruimte komen samen op het stationsplein. Er komt een mix aan wonen, werken en voorzieningen. De ambitie is: duurzaam op elk vlak. Dit realiseren we door in te zetten op duurzame mobiliteit, transformeerbare gebouwen, natuurinclusief en circulair bouwen en een klimaatbestendige, groene openbare ruimte.

Prioriteit 4

Elkaar ontmoeten stimuleren en oog hebben voor leefbaarheid

Om de groei van de stad aan te kunnen, hebben we gekozen voor een mobiliteits-transitie, waarbij de rol van de auto afneemt en die van lopen, fietsen en openbaar vervoer een verschil tot hoever men de binnenstad in mag komen. Voor het centrum vormt deze mobiliteitstransitie de basis voor andere ontwikkelingen. Bovendien draagt de transitie bij aan een gezonde leefomgeving die uitnodigt tot bewegen.

Doelstelling 4.1 | Plekken om te sporten en bewegen en elkaar te ontmoeten

In het centrum richten we ons op het realiseren van ontmoetingsplekken in de openbare ruimte, verspreid over de binnenstad. Een autoluwe binnenstad, waarin extra groen en water zorgen voor een betere luchtkwaliteit en biodiversiteit en uitnodigen tot sporten, fietsen, wandelen, spelen, ontspannen en elkaar ontmoeten. Bij alle herontwikkelingen is een prettige verblijfsruimte een van de uitgangspunten. De herinrichting van de Nieuwe Groenmarkt biedt kansen om – met de betrokkenen – het gebied te ontwikkelen tot sociale, maatschappelijke en spirituele boulevard van de stad.

In het centrum investeren we in de samenwerking met ondernemers en bewoners in de centrummanagementgroep, de BIZ Binnenstad Haarlem, de bibliotheek, de wijkraden – in de toekomst wijkplatforms – en maatschappelijke organisaties om nieuwe initiatieven en

activiteiten te stimuleren en te faciliteren. Met specifiek aandacht voor sociaal ondernemers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Doel is het contact tussen verschillende groepen op straat en in de buurt te versterken.

Doelstelling 4.2 | Leefbaarheid rondom uitgaan en opvang dak- en thuislozen

Uitgaansoverlast is een terugkerend probleem in de binnenstad. Mensen en vooral jongeren hebben behoefte elkaar te ontmoeten in het Haarlemse nachtleven, maar dat brengt ook overlast met zich mee, zoals geluidsoverlast van mensen die op straat blijven hangen. We onderzoeken welke maatregelen we kunnen nemen om deze overlast zoveel mogelijk te beperken.

De binnenstad heeft in de Wilhelminastraat een opvanglocatie voor dak- en thuislozen, en voor jongvolwassenen die de opstap maken naar zelfstandig wonen is er Perron 13. Dak- en thuisloosheid is in eerste plaats een woonprobleem, maar ook zorg en veiligheid vormen een grote uitdaging. Daarom bieden we in de binnenstad dak- en thuislozen behalve opvang ook een traject aan gericht op herstel. We onderzoeken de mogelijkheid voor een 'buitenzitplek' in de openbare ruimte voor bewoners in de dak- en thuislozenopvang in de Wilhelminastraat. Ook met het oog op Haarlem als een tolerante stad met plek voor diversiteit.

Doelstelling 4.3 | Toegankelijk centrum voor ouderen en mensen met een beperking

We willen het centrum toegankelijker maken door het autoluwe gebied te vergroten, meer fietsparkeerplaatsen te creëren, verrommeling van de openbare ruimte tegen te gaan en bevoorradig innovatiever te maken. Zo ontstaat er ook meer ruimte voor mensen met een beperking om zich veilig en onbelemmerd over straat te bewegen. Door aantrekkelijke looproutes en meer verblijfsruimtes te creëren in samenwerking met betrokkenen, willen we bezoekers beter over de binnenstad verspreiden. Ook schenken we aandacht aan meer en zichtbaardere looproutes naar voorzieningen, ontmoetingsplekken en ov-haltes. We onderzoeken of – en zo ja, waar – we extra (invaliden)toiletten kunnen plaatsen bij fietsenstallingen en bankjes.

Gemeente
Haarlem

Gebiedsopgave Oost 2023-2026

Samen maken we
Oost

7 februari 2023 | Gebiedsteam Oost

Inhoud

Gebiedsopgave Oost 2023 – 2026	36
Gebiedsbeschrijving	36
Prioriteit 1 Meer maatregelen voor betere gezondheid	39
Prioriteit 2 De voorzieningen in de wijk sluiten aan bij de behoeften van bestaande en nieuwe inwoners	40
Prioriteit 3 Meer inzet op talentontwikkeling bij kinderen en jongeren in Oost	41
Prioriteit 4 Leefbare en veilige buurten	42
Prioriteit 5 Klimaatveiligheid in de buurt verbeteren	43

Gebiedsopgave Oost 2023-2026

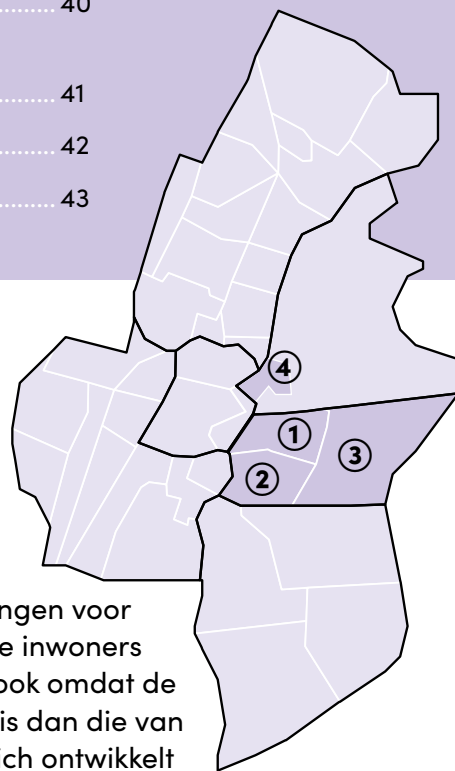
De afgelopen jaren is het aanzicht van Oost aanzienlijk veranderd. Er zijn woningen bijgekomen, oude gebouwen worden getransformeerd en de differentiatie in bevolkings-samenstelling is een feit. De vernieuwing is welkom: meer woningen voor Haarlemmers en meer stedelijke functies dan voorheen. Nieuwe inwoners brengen ook andere wensen en verwachtingen met zich mee, ook omdat de sociaal-economische status van de nieuwere inwoners anders is dan die van hun buurtgenoten die er al langer wonen. We willen dat Oost zich ontwikkelt tot een wijk waarin alle bewoners zich thuis en prettig voelen.

Deze opgave is in samenwerking tussen gemeente, corporaties, welzijnsorganisaties, ondernemers en actieve bewoners opgesteld. Tijdens de gebiedssessie hebben partners gezegd dat de plannen nog te abstract zijn; er moet concreter naar wijken en opgaven gekeken worden. Dat pakken we gezamenlijk op in vervolggesprekken over het jaarplan. De gebiedsopgave blijft daarbij uitgangspunt, maar het is ook een dynamisch document.

De meeste buurten in Oost liggen er goed bij, het merendeel van de bewoners woont prettig. Er is wel een bovengemiddeld grote groep bewoners die het niet makkelijk heeft. Bovendien vraagt de versteende omgeving om verbetering.

Gebiedsbeschrijving

Oost telt meer dan 20.000 inwoners verdeeld over 3 wijken: ① Amsterdamsewijk $\hat{n} < 8.000$, ② Slachthuiswijk $\hat{n} < 5.500$ en ③ Parkwijk/Zuiderpolder $\hat{n} < 7.000$. De ④ Sportliedenbuurt $\hat{n} < 1.600$ hoort officieel bij het gebied Waarderpolder, maar maakt wel deel uit van deze gebiedsopgave. De wijken in Oost verschillen onderling aanzienlijk. De Sportliedenbuurt kent een hoge gemiddelde WOZ-waarde en er wonen veel vermogende huishoudens. Deze buurt heeft met de vernieuwing van het Scheepmakerskwartier en de nieuwbouw boven de Oudeweg aan aantrekkingskracht gewonnen. Bewoners ondernemen veel initiatieven om ontmoetingen in de openbare ruimte te stimuleren. Parkwijk en Slachthuiswijk scoren op sociaal-economisch vlak juist niet goed.

In Slachthuiswijk is twee derde van de woningen van woningcorporaties, in Parkwijk bijna de helft, in de Amsterdamsewijk iets minder dan de helft en in de Sportheldenbuurt maakt het corporatiebezit minder dan een kwart uit van alle woningen. Het gemiddelde in Haarlem ligt onder de dertig procent. Parkwijk en Slachthuiswijk kenmerken zich door een grote betrokkenheid van bewoners bij hun buurt. In de Amsterdamsewijk zijn veel bewoners binnen hun wijk als vrijwilliger actief.

Oost ligt gunstig wat betreft uitvalswegen en openbaar vervoer; de komst van het openbaar-vervoersknooppunt op de Schipholweg zal daar nog meer aan bijdragen.

Parkwijk kent veel openbaar groen: water en recreatieplekken zoals de Veerplas en Spaarnwoude liggen nabij.

We merken dat bewoners niet gemakkelijk 'over de grens' stappen: voorzieningen in de ene wijk trekken moeilijk bewoners uit de andere wijk. Organisaties zoals jongerenwerk of welzijnsinstanties geven aan dat doelgroepen per wijk verschillen, maar dat zij die bewoners lang niet altijd kunnen bereiken als hun organisatie niet aanwezig is in die wijk. Omdat de wijken onderling sterk verschillen, zijn gemiddelden van Oost vaak niet representatief voor de specifieke wijken.

Maatschappelijke voorzieningen en druk op de openbare ruimte

In Oost is de laatste jaren een aantal grote ontwikkelprojecten afgerond en er is nog een flink aantal locaties in ontwikkeling. Slachthuiswijk groeit tussen 2020 en 2025 van 5.000 naar 7.500 inwoners, maar ook in andere wijken is de impact van bouwprojecten groot. Het gebied kent het hoogste percentage nieuwbouw sinds het jaar 2000 van heel Haarlem. Oost scoort goed op het percentage woningen met een positief energielabel en er zijn relatief veel betaalbare woningen. Het Prinses Beatrixplein, De Koepel en de Staalstraat is een aantal van de bouwprojecten dat binnenkort start of afgerond wordt. Deze projecten brengen belangrijke vernieuwing van iconische gebouwen, openbare ruimte en woningen met zich mee, maar ook druk op de omliggende buurten.

Bewoners van Parkwijk, Slachthuiswijk en de Amsterdamsewijk beoordelen het aantal voorzieningen als slecht. Plekken voor (met name maatschappelijke) organisaties zijn moeilijk te vinden of voor deze organisaties niet te betalen. In de Amsterdamsewijk en in mindere mate in Slachthuiswijk blijven ook voorzieningen voor jongeren achter het stedelijk gemiddelde.

Grote delen van Oost kleuren donkerrood op de Nationale Hittestresskaart. Dat betekent dat de temperaturen op warme dagen in de versteende buurten hoog op kunnen lopen, zoals in de versteende Amsterdamsewijk. In de Zuiderpolder bestaat een verhoogde kans op wateroverlast. Bewoners in Oost willen graag meer groen en ontmoetingsplekken in de wijken. Met name in de Amsterdamsewijk en Sportheldenbuurt zijn de afgelopen jaren verschillende bewonersinitiatieven gestart om dit mogelijk te maken.

Opgroeien in Oost

Veel kinderen kunnen fijn opgroeien in Oost. Er zijn voldoende scholen, verschillende sportvelden en er is het Reinaldapark. Tegelijkertijd zijn er bovengemiddeld veel leerlingen die extra aandacht nodig hebben, zoals in de Amsterdamsewijk, Parkwijk en Slachthuiswijk. In Slachthuiswijk staan ook veel kinderen en jongeren in contact met jeugdzorg. Een op de vijf (niet-schoolgaande) jongeren is bovendien werkloos, dat is bovengemiddeld voor Haarlem.

Binnen het gebied is een aantal belangrijke externe partners dat kinderen en jongeren begeleidt en activiteiten organiseert. Deze partners bereiken niet alle groepen jongeren; er is een gebrek aan locaties in de buurt om zich te vestigen of (overdekte) activiteiten uit te voeren. Sommige groepen jongeren zorgen voor (geluids)overlast en vandalisme. Overigens zijn jongeren over heel Oost gezien redelijk positief over voorzieningen zoals sportveldjes en buurthuizen.

Een divers gebied

Oost kent een grote diversiteit aan bevolkingsgroepen. Op veel vlakken gaan de wijken cijfermatig vooruit: hogere WOZ-waardes, hoger gemiddeld opleidingsniveau en bewoners beoordelen het gebied steeds positiever. Deze ontwikkelingen zijn voor een deel te verklaren door veranderingen in de samenstelling van de wijken. Er zijn veel mensen komen wonen uit een ander deel van Haarlem of omliggende gemeentes. Ze zijn vaak kapitaalkrachtiger dan de bewoners die daar al veel langer wonen.

Deze diversiteit verrijkt het gebied, maar brengt ook spanningen met zich mee. 'Oude' en 'nieuwe' bewoners botsen nogal eens met elkaar. Er zijn verschillende omgangsnormen en dat uit zich in onbegrip naar elkaar. Ondertussen is de ruimte schaars. Er is vraag naar meer groen, meer plekken om te sporten, meer ontmoetingsplekken en meer parkeerplekken. Het realiseren van de ene wens betekent ook dat iets anders misschien niet kan.

Samen maken we Oost

De gebiedsopgave Oost kunnen we niet uitvoeren zonder de inbreng en inzet van de mensen die in het gebied wonen, werken en recreëren. De betrokkenheid versterken, is een onderwerp dat alle beleidsvelden raakt. We willen meer bewoners betrekken en daarbij gebruikmaken van de diversiteit die het gebied te bieden heeft. Daarom zijn we actief zichtbaar in de buurt en bereiken we bewoners ook via digitale media. In sommige wijken van Oost is het vertrouwen in de overheid laag. We nodigen de komende jaren bewoners van en ondernemers in Oost uit om mee te denken over verbeteringen in hun directe omgeving.

Prioriteit 1

Meer maatregelen voor betere gezondheid

In Oost hebben bewoners meer gezondheids- en financiële problemen dan gemiddeld in Haarlem, terwijl veel bewoners niet snel met een hulpvraag bij instanties aankloppen. En er zijn veel mensen die bovendien werkloos of arbeidsongeschikt zijn. Fysieke, mentale en financiële hulpvragen vallen in veel gevallen samen en vragen om een integrale benadering. Oost heeft niet genoeg huisartsen om alle inwoners de juiste zorg te kunnen geven.

Doelstelling 1.1 | Sociale basisinfrastructuur verbeteren

Bewoners hebben voldoende en laagdrempelig toegang tot zorg- en sportvoorzieningen nodig. Er zijn meer huisartsen nodig in het gebied; hier moeten we ook rekening mee houden bij (nieuw)bouwprojecten. Als we meer voorzieningen creëren, moeten we nadrukkelijk kijken naar wat de bewoners in de specifieke wijken nodig hebben.

Doelstelling 1.2 | Gezondheids- en geldproblematiek van bewoners integraal benaderen

Gezondheids- en geldproblemen hangen vaak samen. Daarom is het belangrijk dat wij en onze partners samen inspelen op hulpvragen en de behandeling van gezondheids- en geldproblematiek aan elkaar koppelen.

Doelstelling 1.3 | Een groene leefomgeving die uitnodigt tot bewegen

Waar kansen liggen in de openbare ruimte, richten we deze zo in dat de ruimte uitnodigt om te sporten, te spelen en te bewegen. We benutten kansen om groene routes te creëren naar trefpunten in de wijk.

Prioriteit 2

De voorzieningen in de wijk sluiten aan bij de behoeften van bestaande en nieuwe inwoners

De afgelopen jaren zijn er veel nieuwe woningen gerealiseerd en is het aantal inwoners van Oost fors gestegen. De komende jaren wordt er nog veel bij gebouwd, met name in Slachthuiswijk, de Sportliedenbuurt en Parkwijk. De druk op de openbare ruimte in Oost is al hoog en met meer inwoners per vierkante meter zal die druk alleen maar toenemen. Bij het inrichten van de openbare ruimte en toevoegen van voorzieningen houden we rekening met alle bewoners en gebruikers.

Doelstelling 2.1 | Vernieuwing van Prinses Beatrixplein met ruimte voor maatschappelijke functies

Bij de vernieuwing van het Prinses Beatrixplein reserveren we ruimte voor maatschappelijke functies, zoals een Huis van de Wijk. We betrekken bewoners en externe partners actief bij de invulling van de ruimte.

Doelstelling 2.2 | Bewoners stimuleren meer invloed uit te oefenen op hun leefomgeving

We versterken de lokale democratie door bewoners te wijzen op initiatiefbudgetten en ze te betrekken bij de inrichting van hun directe leefomgeving. We betrekken bewoners bij ontwikkelingen in hun buurt.

Doelstelling 2.3 | Ruimte maken voor ontmoetingen in de openbare ruimte

De bereikbaarheid van het Reinaldapark wordt verbeterd. Waar mogelijk in de openbare ruimte in Oost creëren we groene ontmoetingsplekken, die prettig zijn om er te verblijven.

Prioriteit 3

Meer inzet op talentontwikkeling bij kinderen en jongeren in Oost

Een aanzienlijk deel van de jeugd in Oost groeit op in een huishouden met een minimuminkomen. Om deze kinderen en jongeren gelijke kansen te geven ten opzichte van hun leeftijdgenoten zetten we in op het versterken van het vangnet en de ontwikkelmogelijkheden voor deze groep. Voor alle jeugd in Oost zorgen we dat er mogelijkheden zijn om te sporten, werkervaring op te doen en elkaar te ontmoeten.

Doelstelling 3.1 | Het sociale netwerk van de jeugd versterken

Door jeugd- en maatschappelijke voorzieningen samen te brengen op één plek versterken we de samenwerking onderling en creëren we een gevarieerd en laagdrempelig aanbod voor de jeugd en hun omgeving, niet alleen als er een hulpvraag speelt. De herontwikkeling van de Hamelinkschool is een kans om zo'n plek te realiseren. Maar ook organisaties die juist baat hebben bij een eigen plek faciliteren we en vinden aansluiting in ons netwerk.

Doelstelling 3.2 | Kinderen en jongeren kunnen op een positieve manier hun energie kwijt

Voor kinderen en jongeren worden activiteiten georganiseerd die een gezonde levensstijl en beweging stimuleren. Daarvoor geven we organiserende partijen toegang tot de benodigde voorzieningen en (buiten)locaties. Denk aan het faciliteren van de Obstacle Run aan de Nieuweweg en het delen van een gymzaal met een school.

Doelstelling 3.3 | Meer werkervaringsplekken voor jongeren uit Oost

Voor het toekomstperspectief van jongeren is het belangrijk dat ze werkervaring kunnen opdoen. We creëren in de omgeving, zowel in de wijken van Oost als in de Waarderpolder, meer werkervaringsplekken. Ondernemers, bedrijven en onderwijsinstellingen spelen hierbij een belangrijke rol.

Prioriteit 4

Leefbare en veilige buurten

Bewoners in Oost ervaren bovengemiddeld veel criminaliteit, met name in Parkwijk en Slachthuiswijk. Er wordt bovendien veel overlast ervaren van jongeren die in de openbare ruimte verblijven. Die hebben op hun beurt te weinig plekken waar ze samen kunnen komen zonder dat er snel overlast wordt ervaren. Wat leefbaarheid en veiligheid betreft, wordt in Oost de aanpak van de gemeente onder het gemiddelde beoordeeld; met name in Slachthuiswijk zijn weinig bewoners positief. De komst van Domus Plus in Parkwijk houdt een deel van de bewoners bezig: er bestaan zorgen over de invloed die deze voorziening op de omgeving kan hebben.

Doelstelling 4.1 | Jongeren kunnen samenkomen zonder overlast voor omwonenden

Jongeren hebben weinig ruimte om samen te komen. Door plekken te creëren waar zij gebruik van kunnen maken, willen we de overlast voor buurtgenoten verminderen.

Doelstelling 4.2 | De juiste zorg voor kwetsbare groepen in sociale huurwoningen

In samenwerking met de woningcorporaties willen we toekomstige kwetsbare bewoners evenwichtiger verdelen over Oost. Ook willen we dat er meer specialistische zorg voor deze bewoners in de buurt komt.

Doelstelling 4.3 | De komst van Domus Plus in goede banen leiden

We werken samen met een veiligheidsgroep, bestaande uit partners en bewoners, aan een veilige en leefbare omgeving bij de vestiging van Domus Plus in Oost. Zo willen we dat de toekomstige bewoners van Domus Plus terecht komen in een omgeving die aansluit bij hun behoeften. De buurt wordt geïnformeerd over de voortgang. Mocht er overlast ontstaan dan zullen er maatregelen getroffen worden, zoals het inzetten van extra handhavers.

Prioriteit 5

Klimaatveiligheid in de buurt verbeteren

Oost kent een aantal versteende wijken waar het risico op wateroverlast en hittestress de komende jaren toeneemt. In de Zuiderpolder komt het grondwater op, wat overlast met zich meebrengt. De komende jaren wordt groot onderhoud uitgevoerd, waarbij ook de klimaatveiligheid en toekomstbestendigheid van de wijk wordt meegenomen.

Doelstelling 5.1 | Meer ruimte voor groen en wateropslag in de buurt realiseren

In wijken waar het risico op wateroverlast groot is, treffen we maatregelen. Meer vergroening in versteende wijken helpt tegen hittestress en wateroverlast. Omdat een groot deel van de oppervlakte in het gebied in particulier bezit is, ondersteunen we bewoners en externe partners bij het vergroenen van hun grond en woonomgeving.

Gemeente
Haarlem

Gebiedsopgave Noord 2023-2026

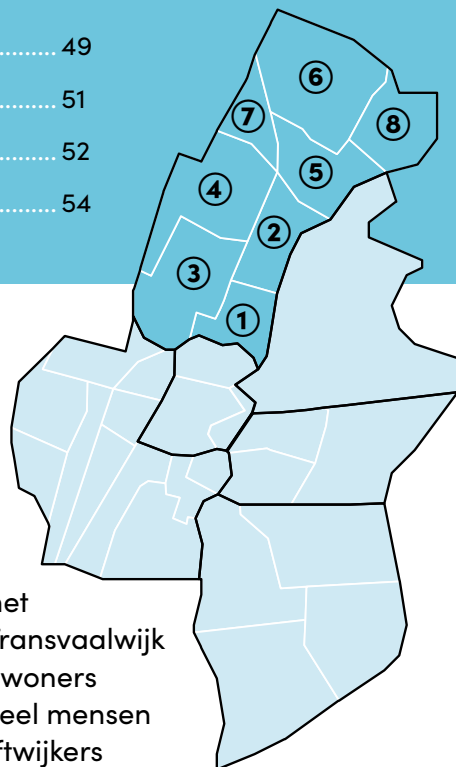
Samen maken we
Noord

7 februari 2023 | Gebiedsteam Noord

Inhoud

Gebiedsopgave Noord 2023 – 2026	45
Gebiedsbeschrijving	45
Prioriteit 1 Ruimte voor groen, duurzaamheid en spelen	47
Prioriteit 2 Bewoners doen naar vermogen actief mee in de samenleving	49
Prioriteit 3 Iedereen voelt zich thuis in de wijk	51
Prioriteit 4 Mobiliteit in balans	52
Prioriteit 5 Evenwicht in groei en leefkwaliteit van het gebied	54

Gebiedsopgave Noord 2023-2026

Stadsdeel Noord is over het algemeen een stabiel welvarend gebied, mensen wonen er graag. De huizenprijzen zijn er hoog en de neiging tot verhuizen is relatief laag. Inwoners zijn over het algemeen tevreden over hun buurt, al geldt dit in Delftwijk en Transvaalwijk minder. In Delftwijk is de sociaaleconomische positie van de bewoners gemiddeld ongunstiger dan het stedelijk gemiddelde: relatief veel mensen zitten er in de bijstand en er zijn veel arbeidsongeschikten. Delftwijkers hebben vaak een lager opleidingsniveau.

Gebiedsbeschrijving

Bevolking

Met 56.656 inwoners (inclusief Spaarndam West) is Noord het grootste stadsdeel van Haarlem. Noord bestaat uit 7 wijken en Spaarndam West: ① Transvaalwijk $\hat{=}$ 8.892, ② Indische wijk $\hat{=}$ 9.256, ③ Ter Kleefkwartier $\hat{=}$ 13.293, ④ Te Zaanenkwartier $\hat{=}$ 9.106, ⑤ Vogelenwijk $\hat{=}$ 5.076, ⑥ Delftwijk $\hat{=}$ 4.997, ⑦ Vondelkwartier $\hat{=}$ 5.619 en ⑧ Spaarndam West $\hat{=}$ 632.

In Noord wonen relatief veel jonge kinderen: 16,7 % van de inwoners is tussen de 0 en 12 jaar oud, dat is meer dan in andere stadsdelen.

Sociale aspecten

Sociaaleconomisch zijn er veel verschillen tussen de wijken. In het Vondelkwartier en de Indische wijk is ongeveer een op de tien huishoudens een eenoudergezin. Dit aandeel is relatief groot, zowel ten opzichte van de rest van Noord als van de hele stad. In Delftwijk is men veel minder betrokken bij de wijk dan elders in Noord. Inwoners zijn zelf ook minder tevreden over de omgang sfeer in buurt en vrij veel inwoners kennen elkaar nauwelijks.

Leefbaarheid

Noord heeft een aantal grotere groengebieden zoals het Schoterbos, de Hekslootpolder, het Mandelapark, het Zaanenpark en de Kleverlaanzone. De woonwijken zelf zijn vooral versteend en hebben te maken met hittestress. De beperkte openbare ruimte is het domein van de geparkeerde auto. De parkeerdruk is in de meeste wijken meer dan 85%, met uitschieters in de Indische wijk, Transvaalwijk en Vogelenwijk. Deze versteende wijken bieden weinig mogelijkheden voor spelen en recreatie in de openbare ruimte.

Ontwikkelen

Met de twee ontwikkelzones in Noord dragen we bij aan de fysieke opgave van de stad. Langs de Spaarndamseweg en de Orionzone worden de komende jaren veel woningen bij gebouwd. De uitdaging daarbij is dat deze verdichting samen moet gaan met vergroenen, verduurzamen en nieuwe mobiliteitsconcepten, zoals deelauto's.

Samen maken we Noord

De gebiedsopgave maken we niet alleen met de stad en collega's. Noord kenmerkt zich door kracht en enthousiasme bij de bewoners als het gaat om (groene) initiatieven. Dit willen we benutten en koesteren! Zo stimuleren we bewoners om initiatieven zoals Leefstraten te organiseren. Hierdoor ontstaan er meer sociale contacten in de buurt en ervaren bewoners de ruimte en mogelijkheden in een straat zonder auto's.

Prioriteit 1

Ruimte voor groen, duurzaamheid en spelen

Noord is een zeer gevarieerd stadsdeel, met aan de ene kant voldoende groen en breed opgezette straten (Kleverparkbuurt) en aan de andere kant de Indische wijk en Transvaalwijk die erg versteend zijn. In deze versteende wijken ligt de prioriteit de aankomende jaren erop ze leefbaarder en beter bestand tegen hittestress te maken. Daarnaast verhoogt meer groen de betrokkenheid van bewoners: groenere of een natuurlijke speelomgeving draagt bij aan de bewustwording van kinderen dat meer groen de leefomgeving beter maakt. En een leefbare, groene omgeving vergroot de sociale cohesie in de wijken.

Doelstelling 1.1 | Particulier bezit en openbare ruimte vergroenen

Samen met bewoners van de Indische wijk en Transvaalbuurt voeren we groeninitiatieven uit, waar mogelijk gecombineerd met onderhoud aan de openbare ruimte. Meer groen vermindert hittestress. De komende jaren willen we met de corporaties kijken of de ruimte rondom hun bezit meer kan bijdragen aan een leefbare omgeving waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Door schoolpleinen te vergroenen, vergroten we de speelruimte voor kinderen.

Doelstelling 1.2 | Het Natuur Netwerk Haarlem (NNH) versterken

Het NNH heeft een aantal aandachtspunten voor Noord. Waar mogelijk richten we de openbare ruimte ecologischer in. Zo gaan we kijken of we barrières kunnen opheffen om zo een vrije uitwisseling van diersoorten die in de stad thuishoren mogelijk te maken. Denk hierbij aan een verbinding tussen de Haarlemmer Kweektuin en begraafplaats Kleverlaan en een verbinding tussen de Bolwerken en het Mandelapark.

Doelstelling 1.3 | Natuurinclusief bouwen en bestaande woningen verduurzamen

Met name in de ontwikkelzones Orionweg en Spaarndamseweg en het Delftplein waar veel woningen gebouwd worden, schenken we aandacht aan duurzaam bouwen en voldoende ruimte voor groen.

Haarlem Noord heeft veel woningen met een laag energielabel (E, F of zelfs G). Door woningen goed te isoleren, kunnen we het energiegebruik terugdringen, de energierekening betaalbarer houden en dragen we bij aan de klimaatdoelen. Bovendien is woningisolatie een noodzakelijke voorbereiding op de overstap naar een aardgasvrij alternatief. We stimuleren daarom particuliere eigenaren extra tot het treffen van isolatiemaatregelen.

Prioriteit 2

Bewoners doen naar vermogen actief mee in de samenleving

Alle bewoners – ook de kwetsbaardere – moeten actief mee kunnen doen in de samenleving. Hiervoor bieden we ondersteuning. Denk daarbij aan maatschappelijke dienstverlening (met speciale aandacht voor de gezondheid), minimavoorzieningen, begeleiding naar werk, financiële ondersteuning als werken nog niet mogelijk is, brede ondersteuning bij (dreigende) schulden en het voorkomen ervan en sportstimulering. Deze ondersteuning draagt bij aan het versterken en stimuleren van zelf- en samenredzaamheid en aan meer kansen op rondkomen en mee kunnen doen aan de samenleving. Vooral in kwetsbare wijken als Delftwijk en Transvaalwijk willen we deze voorzieningen gericht inzetten: dicht in de buurt, voor alle bewoners en laagdrempelig.

Doelstelling 2.1 | Bewonersinitiatieven voor zelfredzaamheid en sociale cohesie steunen

Bewoners in Noord voelen zich veelal betrokken bij de buurt, maar in Delftwijk en Transvaalwijk is dit minder het geval. Een beproefd middel om de betrokkenheid te vergroten, is ruimte maken voor en ondersteunen van bewonersinitiatieven om elkaar te ontmoeten. Bijvoorbeeld door – met de corporaties – Huiskamers in de wijk te realiseren.

Doelstelling 2.2 | Laagdrempelige voorzieningen maken voor informatie en hulp in Delftwijk

Uit de gebiedsanalyse en ons netwerk in Noord blijkt dat een fysieke ruimte in Delftwijk ontbreekt voor een gericht en laagdrempelig steunpunt in deze kwetsbare wijk. Deze voorziening draagt bij aan preventie en ontmoeting en helpt onze partners hun diensten te bundelen.

Doelstelling 2.3 | Jeugd ondersteunen

Hoewel het in het algemeen goed gaat met jongeren in Noord, constateren we dat de jeugdoverlast in Noord relatief hoog is. We verwachten dat we de overlast onder meer kunnen terugdringen door de jeugd meer perspectief te bieden. Daarom willen we professionals inschakelen om jongeren te ondersteunen bij zaken zoals talentontwikkeling, vrijetijdsbesteding, opleiding en – meer in het algemeen – de ontwikkeling van hun persoonlijke identiteit.

Als we verder inzoomen, constateren we vooral ondersteuningsbehoefte in Transvaalwijk, Delftwijk en de Indische wijk.

De professionele ondersteuning moet vooral preventief zijn, uitgaan van wat een jongere nodig heeft en samenwerken met informele netwerken en initiatieven. Denk hierbij aan de samenwerking met Van Hier, Per Mens, Sport support, bijvoorbeeld bij het organiseren van activiteiten.

Doelstelling 2.4 | Armoede terugdringen en gezondheid bevorderen

Uit de evaluatie van het minimabeleid is gebleken dat in Delftwijk 23% en in het Vondelkwartier 12% van de kinderen opgroeit in armoede. Samen met partners willen we onze aandacht richten op die wijken om met elkaar deze gezinnen en kinderen te bereiken om ze laagdrempelig te ondersteunen en kansen te bieden.

Inflatie en stijging van de energielasten zetten de bestaanszekerheid van inwoners met een laag inkomen onder druk. Om deze energiearmoede te bestrijden, ondersteunen we inwoners financieel. De kinderen die in armoede opgroeien, bieden we via Sport support meer beweging aan.

Prioriteit 3

Iedereen voelt zich thuis in de wijk

Je thuis voelen in de wijk betekent ook dat je je veilig voelt. Dat je elkaar durft aan te spreken, niet alleen voor een praatje, maar ook als zaken niet lekker lopen. En dat je desnoods een melding of aangifte durft te doen.

Doelstelling 3.1 | Vergroten van meldingsbereidheid en elkaar durven aan te spreken

Dit speelt vooral in de Transvaalwijk en Delftwijk waar de bewonersbetrokkenheid gering is en het eigenaarschap over de openbare ruimte laag is.

Doelstelling 3.2 | Grotere bewonersbetrokkenheid bij het schoonhouden van de openbare ruimte

We stimuleren bewonersinitiatieven. Vooral op de locaties waar de leefbaarheid en betrokkenheid ondermaats scoren.

Doelstelling 3.3 | Oog voor diversiteit

Het thema Inclusief is erop gericht belemmeringen weg te nemen bij (kwetsbare) groepen in de samenleving om optimaal mee te draaien. Inclusiviteit betekent ook dat álle bewoners zich welkom en gelijkwaardig voelen in de wijk. Van welke afkomst je ook bent: iedereen moet aan activiteiten in de wijk kunnen deelnemen. Samen met de partners zetten we hier met name in Delftwijk en Transvaalwijk op in.

Prioriteit 4

Mobiliteit in balans

Bewoners van Noord ervaren de parkeerdruk over het algemeen als hoog. Dat geldt vooral in de Indische wijk en Transvaalwijk, omdat de straten er smal zijn en er aan beide kanten wordt geparkeerd. Voor Noord vormt de mobiliteitstransitie de basis voor meer groen in de wijk, wat een belangrijke bijdrage is aan een gezonde omgeving die uitnodigt tot bewegen.

Doelstelling 4.1 | Meer ruimte voor spelen, groen en verblijven in de openbare ruimte

Om ruimte voor spelen en groen te bevorderen, zullen we moeten kijken naar mogelijkheden om de parkeerdruk te verminderen. Met name in de Indische wijk en Transvaalwijk.

Het project in de Vroomstraat-Holsteijnstraat toont hoe – op initiatief van bewoners – de auto's van de straat zijn en er meer ruimte is voor spelen en groen. Doel is om meer van dit soort projecten te realiseren.

Doelstelling 4.2 | Minder auto's bij sportaccommodaties en scholen

De ruimte rondom sportgelegenheden is vaak beperkt. Het bezoek aan sportaccommodaties is sterk piekgevoelig waardoor veelvuldig een auto-overbelasting ontstaat. De meeste bezoekers zijn mobiel en dus kunnen wij (en de sportverenigingen) een beroep doen op hen om meer te voet, per fiets of openbaar vervoer te komen. Bij elke sportaccommodatie streven we naar voldoende fietsparkeerplekken.

Doelstelling 4.3 | Ruimte voor voetgangers, fietsers en ov en deelauto's stimuleren

Veel Haarlemmers werken buiten de stad, maar hebben hun auto in de stad. Om het autobezit te verkleinen, besteden we de komende jaren aandacht aan andere vormen van mobiliteit, zoals deelauto's. Hierdoor kunnen we de parkeerdruk reduceren; die is met name hoog in Transvaalwijk, de Indische wijk en Vogelenwijk.

Prioriteit 5

Evenwicht in groei en leefkwaliteit van het gebied

Met name in de twee ontwikkelzones en op het Delftplein worden de komende jaren veel woningen bijgebouwd. Het is zaak ervoor te zorgen dat verdichting van de stad niet ten koste gaat van de leefbaarheid.

Doelstelling 5.1 | Kwaliteit van de verdichte leefomgeving verbeteren

In de Orionzone en Spaarndamseweg worden de aankomende jaren veel woningen gebouwd. De aangrenzende wijken zijn al dicht bebouwd. Extra nieuwbouw vraagt om een zorgvuldige en hoogwaardige inrichting van de beperkte openbare ruimte. En er moet ruimte zijn voor beschermd wonen, culturele voorzieningen en dagbesteding voor dak- en thuislozen.

Doelstelling 5.2 | Doorstroom bevorderen van ouderen naar passende woning

In samenwerking met de corporaties moeten we kijken hoe we de doorstroom van ouderen naar passende woningen kunnen stimuleren.

Doelstelling 5.3 | Combinatie wonen en zorg verbeteren

Het is een uitdaging om de combinatie van wonen en zorg te verbeteren. In Noord hebben we niet genoeg voorzieningen die bewoners helpen langer zelfstandig kunnen blijven wonen met – indien gewenst – zorg. Zo is het belangrijk dat zich huisartsen vestigen in de nieuw te bouwen wijken. Een andere manier om deze combinatie te verbeteren, is het plan van Schoterhof om de zorg te verbeteren door renovatie van het bestaande gebouw en enkele aanpassingen aan de huidige indeling. Door nieuwbouw kunnen moderne zorgkamers en een besloten binnentuin gerealiseerd worden. Met moderne zorgkamers bedoelen we kamers met meer privacy waarin bewoners zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen. Met deze ontwikkelingen komen we tegemoet aan de stijgende vraag naar verpleeghuisplekken in Haarlem.

Gemeente
Haarlem

Gebiedsopgave Waarderpolder 2023-2026

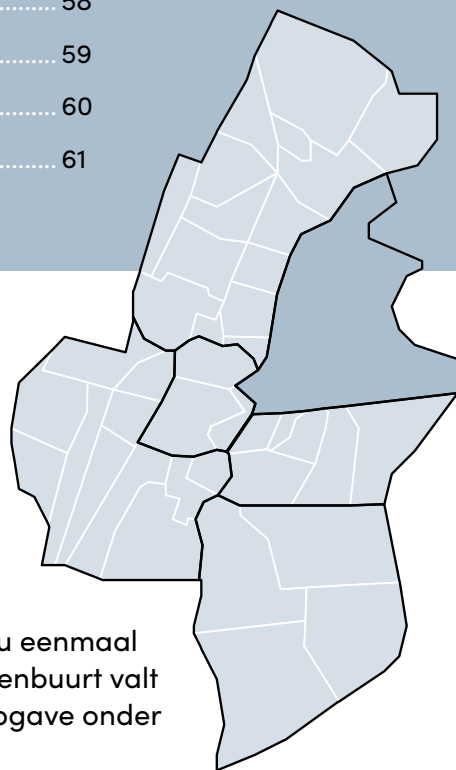
Samen maken we
de Waarderpolder

7 februari 2023 | Gebiedsteam Waarderpolder

Inhoud

Gebiedsopgave Waarderpolder 2023 – 2026	56
Gebiedsbeschrijving	56
Prioriteit 1 Ruimte voor bedrijvigheid en innovatieve economie	58
Prioriteit 2 Transitie naar een energieleverend bedrijventerrein	59
Prioriteit 3 Een bereikbaar bedrijventerrein	60
Prioriteit 4 Een toekomstbestendige openbare ruimte	61

Gebiedsopgave Waarderpolder 2023-2026

Gemeente Haarlem heeft gekozen voor een eigen gebiedsopgave voor de Waarderpolder en dus niet als onderdeel van de gebiedsopgave Oost. Dit, omdat een bedrijventerrein nu eenmaal heel andere uitdagingen kent dan een woonwijk. De Sportheldenbuurt valt officieel binnen Waarderpolder, maar valt voor deze gebiedsopgave onder Oost.

Gebiedsbeschrijving

Bedrijventerrein

Bedrijventerrein Waarderpolder wordt globaal begrensd door het Spaarne (west), Schoterog en Veerplas (oost) en de spoorlijn Haarlem-Amsterdam (zuid).

Het terrein kent een eigen dynamiek en die zie je terug in de manier van gebiedsgericht werken. Wijkraden, bewonerscommissies en woningbouwcorporaties ontbreken. Hier spelen andere uitdagingen, die door de monocultuur van bedrijven te maken hebben met mobiliteit, beheer van openbare ruimte en de verduurzaming daarvan, en de transitie naar een hoogwaardige werkomgeving, waarin ook circulaire economie de ruimte krijgt.

Gebiedsopgave en convenanten

In het gebied zijn meer dan 1.100 bedrijven met personeel gevestigd. Niet iedere bedrijfseigenaar is ook eigenaar van het bedrijfspand: het gebied kent ruim 1.350 eigenaren (peildatum 2021). De enkele woningen zijn bedrijfswoningen en worden bewoond door ondernemers. Er werken zo'n 15.000 mensen in dit gebied.

Sinds 2005 is er een vijfjarig ritme van convenanten. In deze convenanten maken het georganiseerde bedrijfsleven (verenigd in de Industriekring Haarlem, het IKH) en de gemeente Haarlem afspraken, al dan niet in samenwerking met derde partijen. De afspraken gaan over gezamenlijke inspanningen en moeten ertoe leiden dat de opgaven in het gebied worden uitgevoerd. Zo is de inbreng van de gebruikers en eigenaren van dit gebied en wat zij belangrijk vinden

vastgelegd. We sluiten aan bij de behoefte van stakeholders en de sfeer van het coalitieakkoord: minder abstract, meer concreet en actiegericht.

Parkmanagement Waarderpolder ziet toe op de uitvoering van veel afspraken die in de convenanten zijn opgenomen. Het heeft goed contact met de gemeentelijke beleids- en uitvoeringsafdelingen. Gebruikers van het gebied (vastgoedeigenaren en ondernemers) zijn tevreden over deze werkwijze en dragen daar financieel via het BIZ-ondernemersfonds aan bij.

Na een periode van herstructurering (1999-2015) verschoof de aandacht in het gebied naar het 'creëren en behouden van een prettig ondernemersklimaat en vestigingsgebied'. In 2020 gaf het college de opdracht tot het onderzoek 'Op weg naar een toonaangevend en duurzaam bedrijventerrein' (ook wel het STEC-rapport genoemd). Daarmee werd de basis gelegd voor een transitie naar een toekomstbestendige Waarderpolder, waarin duurzaam gebiedsbeheer en de ontwikkeling naar een circulaire economie de ruimte krijgen. Resultaten van dit rapport zijn onderdeel geworden van de Economische Visie Haarlem en het vierde Convenant Waarderpolder (2021-2025).

Samen maken we Waarderpolder

De gebiedsopgave Waarderpolder bundelt de opgaven uit de Economische Visie Haarlem, het STEC-rapport, het convenant Waarderpolder en de inbreng vanuit de verschillende lijnafdelingen van de gemeente. Men kan deze gebiedsopgave ook lezen als een agenda voor een gebiedsbijeenkomst die twee keer per jaar wordt gehouden en waarin lijnafdelingen elkaar en de gebiedswethouder informeren over de voortgang van de verschillende opgaven.

Prioriteit 1

Ruimte voor bedrijvigheid en innovatieve economie

De Waarderpolder is een belangrijke bron voor werkgelegenheid in Haarlem. De stad groeit en we willen de toename van (werkende) inwoners en banen mee laten groeien. Daarbij kijken we niet alleen naar het aantal banen, maar ook naar het soort werkgelegenheid en de weerslag van de groei op de openbare ruimte.

Doelstelling 1.1 | Meer werkplekken op minder ruimte

Meer bedrijvigheid op het gebied van circulaire en innovatieve economie en kantoorfuncties met een kleiner ruimtebeslag toevoegen, zorgt voor meer werkgelegenheid die aansluit op de beroepsbevolking van Haarlem.

Doelstelling 1.2 | Meer circulaire bedrijvigheid en ondernemerschap

Ondernemers experimenteren volop met innovatieve technieken om materialen te hergebruiken, het liefst binnen een gesloten keten.

Prioriteit 2

Transitie naar een energieleverend bedrijventerrein

Veel industriële activiteiten in de Waarderpolder gebruiken veel energie. Het bedrijventerrein heeft echter ook grote potentie als het gaat om het opwekken van energie en het beperken van energiegebruik.

Doelstelling 2.1 | Zo veel mogelijk duurzame energie opwekken

De Waarderpolder heeft veel onbenutte ruimte om energie op te wekken; we onderzoeken of in de openbare ruimte van Schoteroog zonne- en windenergie opgewekt kan worden. Maar de grootste winst kan gehaald worden op de vele vierkante meters private grond en daken. Met ondernemers zoeken we daarom naar zo veel mogelijk ruimte om duurzaam energie op te wekken.

Doelstelling 2.2 | Met energiebesparende maatregelen energieverbruik terugdringen

Gemeente en parkmanagement stimuleren ondernemers energiebesparende maatregelen te nemen.

Prioriteit 3

Een bereikbaar bedrijventerrein

De Waarderpolder is meer dan alleen een bedrijventerrein. Het is ook de entree van de stad en een gebiedsgebied tussen die stad en Spaarnwoude. Dagelijks manoeuvreren werknemers, forenzen, dagjesmensen en vrachtverkeer door de Waarderpolder: op de fiets, met de auto, het openbaar vervoer en de vrachtwagen.

Doelstelling 3.1 | Een veilige entree van de stad met goede doorstroming

De Oudeweg, Industrierweg en Waarderweg zijn belangrijke doorgangswegen. We onderzoeken wat de ontwikkeling van Oostpoort betekent voor deze wegen en waar een evenwichtige verdeling van auto- en fietsverkeer mogelijk is.

Doelstelling 3.2 | Een goed bereikbaar bedrijventerrein

De Waarderpolder heeft de hoogste concentratie werkplekken in de stad en kent daardoor een zeer groot aantal verkeersbewegingen. Met de komst van woningbouw in Oostpoort en de wens om meer kantoorruimte toe te voegen, neemt ook het belang van goede faciliteiten voor duurzaam verkeer toe, zoals de fiets en het openbaar vervoer.

Doelstelling 3.3 | De stad ontlasten door hub-functie voor zwaar vrachtverkeer

Een hub voor vrachtverkeer ontlast de stad van zware vrachtwagens. In de Waarderpolder is ruimte voor een knooppunt waar lading uit zware vrachtwagens kan worden overgezet in kleinere, die de lading verder Haarlem in kunnen brengen. Dat ontlast de stad.

Prioriteit 4

Een toekomstbestendige openbare ruimte

De Waarderpolder heeft meer geschikte, toekomstbestendige openbare ruimte dan nu wordt benut. Het is wel van belang dat er oplossingen komen om overtollig water te bergen en hittestress tegen te gaan, zodat het gebied ook in de toekomst goed blijft functioneren.

Aan de oostkant van de Waarderpolder zijn er met Schoteroog, Veerplas en Spaarnwoude veel opties voor recreatie. Deze plekken vormen een goed alternatief voor de overlopen duinen, mits Haarlemmers ze weten te vinden. Niet alleen de kwaliteit van de recreatiegebieden heeft een impuls nodig, we kunnen ook de bereikbaarheid verbeteren.

Doelstelling 4.1 | Connectie tussen de stad en Groene Zoom versterken

De Groene Zoom van Haarlem loopt onder meer langs de oostkant van de Waarderpolder, waaronder de Veerplas. Dit deel van de zoom biedt veel recreatiemogelijkheden, maar die worden nu niet door iedereen gevonden. Het gebied goed bereikbaar maken voor fietsers maakt het voor meer mensen aantrekkelijk om er te verblijven.

Doelstelling 4.2 | Een aantrekkelijk recreatiegebied van Schoteroog tot Veerplas

De verbinding tussen de recreatiegebieden kan ook hier beter. Loop- en fietsroutes moeten zo aantrekkelijk mogelijk zijn.

Doelstelling 4.3 | Minder wateroverlast en hittestress door de openbare ruimte te vergroenen

We zoeken locaties voor waterberging en vergroening. Niet alleen in de openbare ruimte, maar ook in de panden van ondernemers en gebruikers.